

bb.68. a szerkesztőségek figyelmébe!

p la 1976. július 13.

mai bb.52.sz., 22.00 óráig e m b a r g ó s hirünket
/ Losonczi páll távirata a portugál köztársasági elnökhöz/

v i s s z a v o n j u k .

/mti/ -.-

bb.69. időjárásjelentés

p la 1976. július 13.

a meteorológiai intézet jelenti július 13-án, kedden este:

fülledt idő

szerda estig időnként megnövekszik a felhőzet, továbbra is várható szórványosan zápor, zivatar. mérsékelt nyugati, északnyugati, a zivatarok idején élénk szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok között várható. /mti/

-.-

bb.70. a belpolitikai szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig:

p la 1976. július 13.

- 64. a finn küldöttség látogatása a parlamentben
- 65. moszkvai vonósnégyes
- 66. a finn vendégek a fővárosi művelődési házban
- 67. a mária főhadnagy a győri viziszinpadon
- 68. szerk. figy.: a bb.52.számú hír visszavonása
- 69. időjárásjelentés
- 70. hírjegyzék. /mti/

20.40/p -.-
-42-

21⁰⁰

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

Belföldi hírek

1976. július 14. szerda

bb 1. balatoni filmvigjáték napok

i ró fe zs bh hgy 1976. július 14:

augusztus 16-19 között siófokon rendezik meg a balatoni filmvigjáték napok eseménysorozatát. a rendezvény célja, hogy fórumot teremtsen a magyar vigjátékoknak, s megpróbáljon bizonyos akadályokat elgördíteni a vigjátékok megszületésének útjából.

a szakmai tanácskozáson - amelyre szovjet, lengyel, csehszlovák, ndk-beli, romániai, gulgáriai és jugoszláviai filmrendezők is részt vesznek - képviseltetik magukat a műfaj ismert magyar alkotói, dramaturgjai, a stúdióvezetők és a vigjáték gondolatvilágához közelálló írók, például goda gábor és bertha bulcsu is. nem titkolt célja az eszmecserének, hogy változtasson azon a művészeti közvéleményben még elterjedt és élő felfogáson, hogy a neveltető filmek „olcsó”, alkotások, amelyek nem adnak rangot, művészi megbecsülést.

/folyt. köv./

- 1 -

bb 1. /balatoni... folyt./ bh

a balatoni filmvigjáték napok-on olyan kérdések is terítékre kerülnek, hogy például szórakoztató film reprezentálhatja-e a magyar filmművészetet külföldi fesztiválokön?

a program a siófoki művelődési házban kezdődik, szalay károly filmesztéta előadásával: „van-e orvosság a közép-szer ellen?“, a találkozón esténként két-két filmet nyilvánosság előtt vetítenek le./mti/

-.-

bb 2. a balaton idegenforgalma

vid fm bh hgy

1976. július 14.

a főszezon kedvező időjárása tovább növelte a balaton idegenforgalmát. a külföldi vendégek közül sokan meghosszabbították szállodai bérletüket, és számosan meggondolták magukat azok közül is, akik utban más országba, eredetileg csak két-három napot szándékoztak a balatonnál tölteni.

a szomszédos országokból ismét tömegesen érkeznek a „magyar tengerhez“, ausztria és csehszlovákia felől a hét elején is hosszú autókavánok futottak be a tó vidékére. a társasutazási irodák szakembereinek véleménye szerint a következő napokban tetőzik a főszezon forgalom a tónál.

valamennyi nagyobb üdülõtelepen megteltek a szállodák, a motelek, a fizetõvendéglátó szolgálat nyaralóiban azonban még lehet helyet kapni. sátrakban, kempingekben és a különféle táborokban jelenleg mintegy negyvenezren nyaralnak a balaton partján.

a balatoni kirándulásokon és könnyűzenei műsorokon kívül érdekes programot kínálnak a vendégeknek a balatonföldvári üdülõhelyi klubban is.

a balaton állandó vendégseregének létszámát már mintegy negyedmillióra becsülik./mti/

-.-

- 2 -

bb. 3. seregélycsapatok a blaton-felvidéken

vid fm bh hgy

1976. július 14.

érik az õszibarack a balaton-felvidéki kertekben, és ezzel együtt - szinte menetrendszerûen - megjelentek a seregélycsapatok. nagy rajok tüntek fel a partvidék felett. a seregélyveszély ellen szervezetteren védekeznek a termelõk: kereplõkkel, kolompokkal, karikásostorral és vadászfegyverekkel riasztják a madarakat./mti/

-.-

bb 4. munkásmozgalmunk kezdetei, psyché, avagy egy hajdani költõnõ története, bûnügyi dráma - fiatal filmrendezõk terveikrõl

i ró fe zs bh hgy

1976. július 14.

érdekes tervek, mûvészi elgondolások foglalkoztatják a pályájuk elején álló, ars poeticájukat most kialakító és megfogalmazó fiatal filmrendezõinket. az „új hullám“, néhány tagjával beszélgetett az mti munkatársa készülő filmjeikrõl, munkájukrõl, feladataikrõl.

grunwalsky ferencet, a vörös rekviem rendezõjét elsõsorban a történelmi-politikai összefüggések foglalkoztatják.

= a magyar munkásmozgalom gyökereit szeretném feltárni, azokat a „kisembereket“, bemutatni, akik elsõzõr képviselték a ma már társadalmunk által is vallott gondolatokat. hat, egyenként 50 perces tévéfilmet szeretnék készíteni, amelyek az újszerûen, a „másképp“, gondolkodók sorsát mutatnák be. munkásmozgalmunk 1870-tõl 1917-ig ivelõ folyamatának egy-egy szakaszát kívánom ábrázolni, tömör fogalmazásban, minden „történetben“, egyetlen ember fõszereplésével. célom a történelmi gondolkodásmód kialakításának ábrázolása, hogy korunkat a forradalmi harcok eredményeként, a haladó küzdelmek céljaiként mutathassam fel. e korszaknak több olyan epizódja is van - például az amerikai kivándorlás szomorú idõszaka - amely számomra szinte parancsolóan veti fel a játékfilmmé történõ bővítés igényét.

izgalmas vállalkozására készül bódy gábor, akit amerikai anix címû filmjébõl ismerhettek meg a mozilátogatók. csap-lár vilmostal együtt weöres sándor psychéjébõl ír játékfilmet./folyt. köv./

- 3 -

bb 4. /munkásmozgalmunk... folyt./ bh

- psyché költészetét, ezt a csodálatos fikciót az utóbbi husz év legjobb magyar regényének tartom. úgy vélem, a közönséget már kevésbé villanyozza fel a hagyományos fikció, a tradicionális regényesség helyett másra vágyik. új, kifejező, süritő erejű történet kell. - erre példa weöres sándor műve. a film - a hunnia stúdió támogatását élvező produkció - története 1700-ban kezdődik és 1990-ben, tehát a jövőben ér véget.

- psyché számára a költészet az önmegvalósítás, az önkifejezés semmit sem latolgató kényszerét jelenti, s ez ütközik a poézis „haszonelvű”, az egyéni boldogulást hangsúlyozó felfogással. mindez érdekes kortanulmányokra is lehetőséget nyújt. egy adott történet különböző megjelenítési módjaira.

lugossy lászló, a nyugat-berlinben ezüst medve díjat nyert azonosítás rendezőjét egy, a közelmúltban megtörtént különleges büntett élménye foglalkoztatja, a forgatókönyvíró kardos istvánnal együtt.

- ennek a gyilkossági kísérletnek lélektani, társadalmi anatómiáját szeretné megfogalmazni. hangsúlyozom: nem krimiről van szó, az izgalom nem a fordulatokban rejlik, - elsősorban a dráma előzményeit, a drámához vezető utat próbálom ábrázolni. cselekménye is az emberre, a cselekedeteket kiváltó pszichikai „előtörténetre”, összpontosít. a feladat kettős: a z eredeti történetből megtartani mindent, ami izgalmas fontos és kitalálhatatlan, s ugyanakkor általánosítani mindazt, ami a bűnesetben egyedi, hogy tanulságos, azaz átélhető, megrendítő és elgondolkoztató film születhessen.

rendezőként leginkább a drámai műfajok iránt vagyok fókusz, természetes fordulatának tartanám pályámnak, ha valamikor tragikomédiát rendezhetnék. meggyőződésem, hogy az ember igazán nevetni azon tud, amin egyébként sírhatna./mti/

..-

bb 5. könyv a szegedi dóm térről

vid fm bh hgy

1976. július 14.

az idei szegedi ünnepi hetek kezdetére, a városi tanács művelődési osztályának kiadásában most jelent meg varga józsef 160 oldalas tanulmánya a dóm térről. az utikalauznak is alkalmas könyv részletesen ismerteti a tér születésének körülményeit, épületeinek nevezetességeit. szerepel benne az árkádok alatt lévő nemzeti emlékoszlopokban lévő képzőművészeti alkotások leírása, a művek által ábrázolt személyek életművének méltatása.

a kiadvány áttekintést ad a szegedi szabadtéri játékok történetéről is. a sok fényképpel illusztrált könyv a szegedi nyomdában készült és már kapható a város könyvesboltjaiban./mti/

..-

- 4 -

bb 6. írták és szerkesztették: a régmúlt és a ma uttörői - uttörőmonográfia szabolcsban

vid fm bh hgy

1976. július 14.

„30 év uttörő-története szabolcs-szatmárban”, címmel jelenik meg a közeljövőben az a kiadvány, amely a megyei uttörő elnökség gondozásában állít emléket az uttörőmozgalom-fennállása 30. évfordulójának. a három évtizedes múlt megyei vonatkozásainak feldolgozására tavaly hívta fel az uttörővezetőket és a pártásokat a megyei elnökség. a pályázatra beérkezett több mint száz munkából sok érdekes, ma már történelmi emlékeknek számító adat, tény és leírás került a szabolcsi uttörő monográfia lapjaira.

sok egyéb mellett közli a könyv réti bélának, a szatmár-bereg vármegye első uttörő titkárának visszaemlékezéseit, valamint kovács sándorné ramocsaházi rajvezető országos pályázaton is első díjjal jutalmazott munkáját.

a több mint 80 fényképpel illusztrált könyv szerkesztői nem felejtkeztek el a közelmúlt eseményeiről sem. helyet kaptak a kiadványban az idén áprilisban és májusban megrendezett uttörőünnepségek krónikái is. külön fejezet taglalja kronológiai sorrendben a 30 esztendő eseményeit.

az uttörő-monográfia az új tanév első napjaiban jelenik meg./mti/

..-

bb 7. árpádkori templom alapfalait és 150 sírt tártak fel az abaujvári vár-belsőben

vid fm bh hgy

1976. július 14.

a nemzetségségi és ispánsági székhelyek kutatása során három éve kezdett ásatásokat gábor judit, a miskolci herman ottó múzeum régésze a borsod megyei abaujvár község határában lévő földvár feltárására.

okleveles adatok alapján az abaujvári földvár az államalapítás után szervezett ispánság székhelye lehetett, más feltevések szerint pedig az aba-nemzetség törzsszállása volt.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 7 . /árpádkori ... folyt./ bh

az elmúlt két évben végzett ásatások tisztázták a 150 méter hosszú és 100 méter széles, mintegy 10 méter magas sánc építésszerkezetét. a földsáncot hosszanti- és keresztirányú gerendaváz tartotta, amelynek közét földdel és agyaggal töltötték ki. a feltárás során megtalálták annak a kőfalnak a maradványait is, amellyel a sánc tetejét annak idején megerősítették, s ez igazolta azokat az okleveles adatokat, amelyek szerint a földvárát a 16. század végéig használták.

az idén a sánc által határolt belső területen kezdték meg az ásatást, amelynek első része most zárult le. a várbelsőben lévő halom feltárása nem várt eredményre vezetett. mintegy két méter mélységben félköríves falmaradványra bukkantak, amely feltehetően az árpád-kori templom szentélyének alapfalával azonos. a kváderkövekből rakott alapfal szomszédságában eddig 150 sírt tártak fel. néhány sírból értékes, kormeghatározó melléklet is előkerült. egy gyereksírból ezüst fülbevalók, három másik sírból fiatal nő által használt hajfonatkarikák kerültek elő. egy férfisírban 12. századbeli pénzérméket találtak. a leletek, valamint a csontvázak alapján a temető az árpád-korból származik. a sírok egymás fölötti elrendezéséből arra következtetnek, hogy hosszabb időn át, tehát nemcsak egy generáció alatt temetkeztek erre a helyre.

kibontottak néhány - az eddig még nem ismert településhez tartozó - , szemétdögöt, is. ezekben különböző vaseszközöket, köztük ásó-páucst, sarlót, szögeket, vaspántokat, késeket találtak. felszínre került egy csaknem teljesen ép cserépkorsó is, amelyben égett gabonamagvak voltak.

az eddig feltárt anyag rendezését megkezdték. a temető feltárását pedig még az idén tovább folytatják./mti/

--

bb 8. bővült az insulin-készítmények választéka - tájékoztató rendelésükről és beszerezhetőségükről

i ró fe zs bh hgy 1976. július 14.

az elmúlt időszakban jelentős mértékben bővült az importált insulin-készítmények választéka. a forgalombahozatalra engedélyezett készítmények felsorolását egészségügyi miniszteri utasítás tartalmazza, s a változásokról rendszeresen tudósít az egészségügyi közlöny. a különböző készítmények rendelését és kiadását ugyancsak miniszteri utasítások szabályozzák, ennek ellenére gyakran előfordul, hogy alkalmazásuknak engedélyezési kérelmét az egészségügyi minisztériumhoz terjesztik fel, emiatt az eljárás - a felesleges levelezések miatt - késlelteti a betegek folyamatos ellátását.
/folyt. köv./

- 6 -

bb 8. /bővült az folyt./ bh

az egészségügyi közlöny ez évi 13. száma felsorolja azokat a külföldi insulin-készítményeket, amelyek rendelkeznek forgalombahozatali engedéllyel. a közlönyben megjelent tájékoztató felhívja a kijelölt fekvőbetegellátó intézetek belgyógyászati osztályainak figyelmét, hogy a tájékoztatóban felsorolt insulin-készítményekre beállított betegeknek két példányban kell igazolást adni. a betegeknek a lakóhely szerinti rendelőintézet illetékes főorvosának kell bemutatniuk az igazolásokat, aki a nyilvántartási adatokat ennek megfelelően veszi fel, illetve módosítja. egyidejűleg ellátja a beteget a szükséges vényekkel és tájékoztatja folyamatos gyógyszerellátásának további módjáról./mti/

--

bb 9. tündérrózsák szegeden

vid fm bh la

1976. július 14.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertjében teljes nyári pompát öltöttek a fehér, sárga és piros színű tündérrózsák a nagy dísztóban, amely most a kert legszebb része. a víz partmenti szakaszát szinte elborították a sötétzöld levelek, amelyeken színes virágok díszlenek. szemet gyönyörködtető látvány a vízi növények szírombontása. a szép környezet, az üdítő levegő a nyári kánikulában egyre több vendéget, turistacsoportot vonz a fűvészkertbe./mti/

--

bb 10. beérett a fűszerpaprika ~~akalocsai~~ kalocsai klímaházban

vid fm bh hgy

1976. július 14.

a kalocsai fűszerpaprika kutató állomáson - ahol az idén már korszerű eszközök segítik a nemesítő munkát - az időjárástól függetlenítették a kísérleti termesztést. az intézet klímaházában télen-nyáron folyamatosan teremnek az új hibridek. s ezzel lényegesen rövidebb időt vesz igénybe a fajtanemesítés. a télen üzembehelyezett fitotronban beérett az első fűszerpaprika-termés, s már virágozik az újabb generáció.
/folyt. köv.

- 7 -

bb 10. beérett a ... folyt./ bh

a nagyobb arányú szelekcióra továbbra is a szabadföldi termesztés nyújt szinte korlátlan lehetőséget, az idén például 2530 keresztezésből válogatják ki azokat az egyedeket, amelyek a kívánt tulajdonságokat öröklik.

a genetikai követelmény a paprika zárttermesztésével évről évre növekszik, a hozam és a szinképződés fokozása mellett egyre sürgetőbb feladat a fűszervény betegséggel szembeni ellenállóképességének növelése, a tenésztidő rövidítése. ezenkívül foglalkoznak a kutatók a termés formájának bokron való elrendeződésének megváltoztatásával, hogy géppel sérülés nélkül takaríthassák be a jövő paprikafajtáinak hozamát. a törzseit már előállították, további nemesítéssel keresik a variánslehetőségeket, s ezek közül a célnak legjobban megfelelő hibridek kerülnek majd megfigyelésre.

a kalocsai paprikakutatók munkájának eredményességét a gyakorlat igazolja. a korábbi évek nemesítéseiből köztermesztésbe került új fajtákkal megújított a világhírű kalocsai tájkerület fűszerpaprikatermelése. a termésüket egyszerre érlelő hibridek színanyagban gazdagabb öröklésűnek valót adnak az iparnak. így a magyar paprika örökös és tartja hegemoniáját a világpiacra: 36 országban használják étel- izesítőül./mti/

-. -

bb 11 újabb áruház szeged munkáslakta új negyedében

vid fm bh hgy

1976. július 14.

szeged legnagyobb új lakónegyedében, a tanjánban már több mint huszonötezer költöztek új otthonokba, jelentős részben gyári dolgozók, illetve a szomszédos olajmező bányászai. áruellátásukra modern kereskedelmi és vendéglátó központ épült, emellett a városrész más területein is egymás után nyílnak az új boltok, szolgáltatónházak. a szegedi élelmiszer kiskereskedelmi vállalat most nyitotta meg a területen a harmadik áruházat. építésére, berendezésére több mint hét millió forintot fordítottak. a modern áruházban egymillió forint értékű árukészlet várja a vásárlókat./mti/

-. -

- 8 -

bb 12. villon, stendhal, sienkiewicz művek a rádióban - a világirodalmi rovat nyári terveiből

i nn tr zs bh hgy

1976. július 14.

a klasszikus és kortárs világirodalom egész sor remekének feldolgozásával ismerkedhetnek meg a rádióhallgatók a következő hetekben, hónapokban. mint furkó zoltán, a világirodalmi rovat vezetője elmondta az mti munkatársának, olyan műveket nyújtanak át ebben az időszakban az érdeklődőknek, amelyek valóban a legnépszerűbb olvasmányok közé tartoznak. megszólaltatják például francois villon „nagy testamentum”-át. „röpírat a gazdagok ellen”, címmel nyilvános irodalmi műsort rendeztek a zeneakadémián a híres francia költő verseiből, amelyet most sugároz a rádió. rádióváltozat készül stendhal „vörös és fekete”, című művéből, s műsorra tűzik thomas mann lotte weimarban, című könyvének feldolgozását, valamint szaltikov cscedrin szatiráinak hangjáték-változatát is. szerepel a nyári programban t.lampedusa filmről is jól ismert történelmi régényének, a párduo-nak rádiós adaptációja is.

a kortárs irodalomból bemutatják marcello venturi germán vakáció című művének feldolgozását vadász gyula rendezésében, básti lajossal és moór mariannal a főszerepekben. az élete regény volt című sorozatban a titokzatos travennel ismerkedhetnek meg a hallgatók. a rádió világirodalmi folyóirata, a kilátó portugál író, josé cardogo pires, a vándorló című művét szótaltatja meg, s bemutatja a nálunk még alig ismert török szerző haldun taner a pillanat embere című irásának adaptációját. az „eszmecsere”, júliusi számában pedig a finn irodalom magyarországi fogadtatásáról, útjáról cseréljük ki véleményünket írók, műfordítók.

előadások, rádiós feldolgozások, hangjátékok adnak izelítőt, a lengyel irodalom kiemelkedő alkotásaiból. a tervek szerint 30 részes feldolgozásban sugározzák b.prus „a fáraó”, című regényének adaptációját, illetve h.sienkiewicz tüzzelvassal című regényének hangjáték-változatát. tervezik - néhány további sienkiewicz könyv feldolgozása mellett - tadeusz nowak ha király leszel, ha bakó leszel, című, magyarul is megjelent könyvének bemutatását. ugyancsak a modern lengyel irodalmat képviseli s.dygat „a farmernadrágos lány”, című művének pós sándor által rendezett változata avar istvánnal bálint adrással és esztergályos ceciliával a főszerepekben. a lengyel irodalom legnevesebb szerzőinek felvonultatása után egyébként az orosz és szovjet irodalmat viszik közelebb a rádió sajátos eszközeivel a hallgatókhoz. /mti/

-. -

- 9 -

bb 13. játékos vakáció - nyári napközis táborok győrtött
- autóbusszokkal szállítják a gyerekeket

vid fm bh hgy

1976. július 14.

csaknem ezer gyerekekkel foglalkoznak a pedagógusok a győri napközis táborokban. a városi tanács három városrészben létesített nyári napközis tábort azoknak a gyerekeknek, akiknek szülei dolgoznak. a kiskuti tábort, amely a vadaskert szomszédságában van, 180 ezer forintos költséggel felújították, teraszos ebédlőhelyiséget új butorokkal rendezték be. az idén avatták fel a 80 személyes fanázat, ahol sportolás, játék után megpihenhetnek a gyerekek. felügyeletüket pedagógusok látják el. az uttörőház szakkörvezetői társadalmi munkában vezetik a foglalkozásokat. a tanács megszervezte az autóbusszjáratokat a belvárosi iskolák és a várostól elég messze eső napközis tábor között. az iskoláktól autóbusszal szállítják kiskutra a diákokat, s délutánonként a lakókerületükbe viszik vissza őket. a szülők így nyugodtan engedhetik el gyerekeiket, nem kell tartaniuk attól, hogy utközben bajuk esik.

a 7500 lakást magában foglaló ady lakótelep móra ferenc iskolája önálló napközis tábort nyitott diákjai részére. onnan busszokkal járnak az uszodába, városnézésre, muzeumlátogatásra és a rába-partra. az iskolában pedig mesehallgatással, vetítéssel, játékos sportvetélkedővel töltik idejüket a testnevelés-tagozatos diákok.

a harmadik városrészben, szabadhegyen a józsef attila művelődési ház ad otthont napközben a gyerekeknek. a játékos vakáció elnevezésű nyári programot a művelődési ház vezetői a szomszédos józsef attila iskola pedagógusaival együttműködve állították össze. a diákok felügyeletét is az iskola pedagógusai látják el./mti/

- 10 -

y

bb 14. félévi gyorsjelentés az építőiparból

i/sb/gg/sl pg hgy

1976. július 14.

az építésügyi ágazat első félévi munkájáról készített évm gyorsjelentés szerint mérsékelt ütemben emelkedett az építőipari termelés. a múlt év azonos időszakához viszonyítva mintegy 670 millió forint értékűvel több munkát végeztek a minisztériumi, a tanácsi és a szövetkezeti kivitelező szervezetek, elsősorban az évm vállalatok. a nagyberuházásoknál dolgozó gyárépítő vállalatok közül különösen jelentősen, 10-18 százalékkal bővítették termelésüket a 31-es, a 21-es és a 22-es számú, valamint az észak-magyarországi állami építőipari vállalat dolgozói. magyarország legnagyobb külföldi vállalkozásánál, az orenburgi gázvezeték építésénél ebben a félévben átlagosan 800 évm-vállalati dolgozó vett részt a három nagy kompresszor állomás építőipari szállástelepeinek kialakításában, s az ütemtervnek megfelelően csaknem 260 millió forint értékű építési és szerelési munkát végzett.

az ország lakásépítkezése az év első hat hónapjában 16.356 új otthont adtak át a kivitelező szervezetek dolgozói, mintegy 1200-al kevesebbet, mint a múlt év azonos időszakában. így az ideai feladatnak nagyobb részét, csaknem 70 százalékát az év második felében kellett teljesíteni. gyorsítani kell tehát az átadások ütemét, hogy ne az utolsó hónapokra torlódjanak a befejező munkák, mert a zsúfoltság magában hordozza a minőségi hibák növelésének veszélyeit is. budapesten az évm vállalatok az első félévben csaknem 4800 lakás építését fejezték be, s az év második felében még mintegy 7500 új otthont kell átadniuk. az országban jelenleg a kivitelező szervezetek 53 000 lakás építésén dolgoznak, amiből több mint 11 000 a fővárosban épül. a munka ütemének jól szervezett gyorsításával tehát teljesíthető az ideai átadási feladat.

az építőanyagipar az első félévben nagyobb ütemben növelte termelését, mint az építőipar, s ezzel javította az anyagellátás feltételeit. többek között falazóanyagokból a keresletnek megfelelően mintegy 40 millió téglával többet szállítottak az építőknék, mint egy évvel ezelőtt. a korábban átadott nagy építőanyagipari beruházások termelésének felfutásával cementből és azbesztcement tetőfedő lemezből 20, égetett mészből 26 és huzott síküvegből 40 százalékkal bővült a termelés, azbesztcement hullámlamezből pedig megkétszereződött./mti/

- 11 -

07.55/pg

520

bb 16. sikeres próba az athenaeum új cerutti-gépsorán

i/ol/gk/sl/pg hgy

1976. július 14.

meg történt a sikeres hidegpróba az athenaeum nyomda új kozma utcai mélynyomó rotációs üzemében. az új cerutti-gépsoron festék és oldószer nélkül, azaz szöveg és képnyomás nélkül átforgatták a papírt, a szerkezet működésének előzetes mechnaikai ellenőrzése céljából. a rögzítés, az alapzat kiöntése után ezekben a napokban készítik a gépasztal padlóburkolatát. ezt követően további géptisztítási és különféle mechnaikus beszállítási műveletek után előreláthatólag július 20-25-én megkezdődik a próbaüzem újabb szakasza, amikor még mindig festék és vegyszer nélkül, üres papírral hajtogatást és fűzést végez a betanuló gépkezelők első csoportja.

a tervek szerint augusztus végén kezdődhetnek meg a festékes és vegyszeres nyomópróbák, s várhatóan az év végéig tart a próbaüzemnek ez a „meleg szakasza”. a kezdetben egy, a későbbiekben fokozatosan több műszakra is kiszélesedő próbaüzemet az autó-motor című lap előállítására hasznosítják.

az új automata gépsor teljesítőképessége lehetővé teszi, hogy az 1977 elején beinduló üzemszerű gyártás során előreláthatólag óránként 32 oldalas képeslap is 40 ezres példányszámban készülhet.

a nyomda dolgozói, összefogásban a kivitelezőkkel, nagy erőfeszítéseket tesznek a határidők betartására, annál is inkább, mert még a próbaüzem-szakaszban mielőbb meg kell oldaniuk a csatlakozó kiszolgáló berendezések munkába állítását is. a tervek időben történő végrehajtása nemcsak népgazdaságilag fontos, hanem az olvasók számára sem közömbös hiszen ebből az üzemből kerül majd ki a korszerűen előállított nagy példányszámu színes képeslapok egész sora, köztük a nők lapja, az új tükrök, a képes újság, az ország-világ, a delta és az ifjúsági magazin is./mti/

--

bb 15. nem csillaghullás - ionizált fénycsatorna a júliusi-augusztusi égen

i/kg/tr/sl/pg hy

1976. július 14.

július közepétől augusztus végéig gyakrabban látni a csillagos égen fénycsíkot felbukkanni néhány másodpercre, ami nem más, mint apró meteoritok nyoma a föld légterében.

/folyt. köv./

08.00/pg

12-

bb 15./ nem csillaghullás-...folyt/pg

a jelenségről ponori thewrewk aurél, az uránia csillagvizsgáló igazgatója elmondta: földünk a nap körüli pályán vándorolva július-augusztusban több üstökös-pályát keresztez, emiatt gyakori ilyenkor a sokak szerint csillaghullásként számontartott jelenség. pedig ez nem csillaghullás, hanem az üstökösökből kiszabadult, szétszóródó kozmikus -alig gombostűfejnyi-porszemekről van szó, amelyek bolygónk légterében kerülve 50 000-200 000 kilométeres óránkénti sebességgel száguldanak. a földet körülvevő légréteg levegő-molekulái az óriási sebességű kozmikus törmeléktől félgyorsulnak, ionizálódnak, és néhány másodpercre elektromos vezetővé válnak. az ilyenkor fényesre gerjedt levegőréteg átmérője az egy kilométert is eléri, hossza pedig több-tíz kilométer lehet. ezt a kozmikus por útja során keletkező ionizált fénycsatornat lehetjük időnként a tiszta éjszakai égbolton.

a kozmikus por mintegy 60-100 kilométer magasságban a levegővel való állandó surlódástól mikroszkopikus részecskékre morzsolódik, s lassan lebegve körülbelül egy hónap alatt ér a földre. tudósok szerint a föld egy kilométer vastag felső rétegének körülbelül egy százalékát az évmilliók során összegyűlt kozmikus por-maradvány alkotja. egy része vasat tartalmaz, a talajba kerülve oxidálódik, s a vasvegyületek egy részét a növények felszívják. a természet körforgása szerint a kozmoszból származó anyag a növényi táplálékkal az emberi szervezetbe is beépül./mti/

--

bb 17. iraki olajkútúrások magyar közreműködéssel

sz/fe/sl/pg hgy

1976. július 14.

újabb öt olajkútúrására kapott megbízást Iraktól a chemokomplex külkereskedelmi vállalat. a munkálatokat még ebben a hónapban megkezdik. az elmúlt öt évben összesen 9 kútúrást végeztek a magyar szakemberek Irakban, magyar és külföldi cégek együttműködése alapján gyártott berendezéssel, amellyel 3500-3800 méter mélyre fúrhatnak. a kútúrásra ezúttal az ország déli részén fekvő rumaila olajmezőt jelölte ki az iraki megrendelő. a fúróberendezést, évente rendszeresen váltott műszakban 32 magyar műszaki szakember kezeli.

/folyt. köv./

08.15/pg

-13-

bb 17/ iraki olajkutfurások...folyt/pg

az olajipari gépek és berendezések exportjával 7 éve foglalkozó chemokomplex az utóbbi időben fokozta eladásait a nagy kőolajtermelő arab államokban. a szíriai homszi olajfinomítóba például egy 20 ezer köbméteres, két 10 ezer, és hat 1000 köbméteres tartályt szállítottak, összesen mintegy egymillió dollár értékben. a tartályokat a budapesti vegyipari gépgyárban gyártották. most szó van arról, hogy a következő években a kisebb teljesítményű fúrótoronyokból - amelyek összeszerelésévt két éve kezdték meg hazánkban, s eddig nem exportáltak ezekből - Irakba és esetleg más közel-keleti országokba megkezdik a szállítást. a chemokomplex a jövőben bővíteni kívánja piacát. magyar szakemberek készek vállalni szeizmikus kutatásokat és a rétegvizsgálatokat, eziránt már érdeklődnek szíriai, algériai, és iraki olajvállalatok. ugyancsak Irakban máris ajánlatot tettek olyan üzemek szállítására, amelyekben a finomítás során keletkező melléktermékekből bitument állítanak elő. libiai, iraki és szíriai cégek magyar pb gáz töltő és palackozó üzemek iránt is érdeklődnek, ezeket a gáznyomású olajfeltáró helyeken építenék fel a gáz újrahasznosítására./mti/

--

bb 18. ,,mini-kombájnok,, aratják a kísérleti búzákat

vid/fm/pg hgy

1976. július 14.

a szegedi gabonatermesztési kutató intézet öthalmi, kiszombori és egyéb telepein, tenyészterületeiben, - ahol nemesítési, agrotechnikai, valamint fajtaösszehasonlító kísérleteket végeznek, - különböző méretűek a gabonaparcellák. a legapróbbak csupán 1-10 négyzetméteresek. ezeknek - és természetesen a nagyobbaknak is - a termését külön-külön kell betakarítani, mert a különböző búzafajták szemei nem keveredhetnek össze. a munka aprólékos, hosszadalmas, azonban megkönnyítik a speciális kiskombájnok. a ,,miniatűr,, gépek - akár csak a nagyok - egy menetben aratnak és csépelnek, kihúzó tartályba ömlesztve a szemeket. amint a tartály megtelik, tartalmát a betakarított kalászos adataival megjelölt tasakokba, zsákokba öntik.

/folyt. köv./
08.20/pg

-14-

16930

bb 18./ ,,mini-kombájnok,, ...folyt/pg

nagy előnyük a kisméretű kombájnoknak, hogy könnyen tisztíthatók, gyorsan átirányíthatók egyik parcelláról a másikra. az ötletes, hasznos berendezések vezetői ügyelnek arra, hogy ne szóródjon a termés, mert minden szem értéket képvisel a tudományos kutatások szempontjából. a betakarított termést az intézet laboratóriumaiban vizsgálják, s a vizsgálatok eredményei alapján folytatják az új agrotechnikai eljárások kidolgozását, új törzsek, buzanemzedékek vagy hibridek előállítását./mti/

--

bb 19. kombájn -motorcsere rekordidő alatt - együttműködés a téeszkek és a szolnoki mezőgép vállalat között

vid/fm/pg hgy

1976. július 14./

a szolnoki mezőgép vállalat hasznos együttműködést alakított ki a körzetéhez tartozó mezőgazdasági üzemekkel. a megállapodás szerint a téli hónapokban - amikor a téeszkekben kevesebb a munka - a traktorosok, szerelők, egy részét a vállalat korszerű gépműhelyeiben foglalkoztatják. a kezdeményezéssel nemcsak a munkaerőhiányt enyhítik, hanem a tsz dolgozói megismerkednek a korszerű technikával, elsajátíthatják a különböző szakmai tudnivalókat. a tsz-tagok első csoportja a télen dolgozott a vállalat munkahelyein.

a mezőgép most a nyári időszakban viszonyozza a téeszkek segítségét. jóllehet a gazdaságok nem igényeltek kiegészítő kombájn- és erőgép-vezetőket, ehelyett a nyári és őszi betakarítási javító- karbantartó szolgálat jó megszervezését, a hibák gyors elhárítását kérték. az igényeknek megfelelően hat komplett vállalati szervizkocsi husz jól képzett szerelővel áll éjjel-nappal készenlétben. a kombájnok javításától kezdve a terményszárító berendezések garanciális karbantartásáig minden munkát gyorsan és precízen elvégeznek. a mozgóműhelyek felszereltsége olyan szintű, hogy egy meghibásodott kombájnmotor cseréjét 3-4 órás rekordidő alatt elvégezhetik./mti/

--

-15-

08.30./pg

10 PTT

bb 20. nyolc féle konyhabutor készül szolnokon

vid/gö/zs/pg

1976. július 14.

a tiszta butoripari vállalat szolnoki gyárában, nyolc féle konyhabutort készítenek. három beépíthető szekrénytípus az építőipar számára készül, ötöt pedig a belkereskedelem részére gyártanak. a komplett szekrények variálhatók és bennük hűtőgépet is elhelyezhetnek. az idén 210 millió forint értékű konyhabutor készül a szolnoki gyárban, amennyi amellyel száz kilométer hosszú fal felületet lehetne bebutorozni. az üzemben megkezdtek egy újabb variálható komplett konyhabutor-család gyártásának előkészületeit is, ezenkívül svéd exporton dolgoznak. a skandináv cég színes, mintás konyhagarnitúrákat kért a szolnokiaktól, s amennyiben a mintadarabok megnyerik az importőrök tetszését, nagyobb tetélű megrendelésre számíthatnak./mti/

-. -

bb 21. szolnoki szárító berendezés angliának

vid/gö/pg hgy

1976. július 14.

a hazai mezőgazdasági üzemekben jól bevált a sirokkó típusu, nagyteljesítményű forrólevegős terményszárító berendezés. a szolnoki mezőgépgyártó vállalat terméke iránt külföldön is nő az érdeklődés. nemrégén angliából érkezett megrendelés. a szolnokiak két komplett berendezést küldtek, szakemberekkel együtt a szigetországba, akik irányítják a 8.5-9 ezer angol font értékű szárító összeszerelését és üzemeltetését. amennyiben a berendezések jól vizsgáznak, a jövő évben újabb tizenöt szárítót exportálnak. az idén jelentkezett irán is, ahová bemutatásra és próbaüzemelésre küldtek mintaterméket./mti/

-. -

bb 22. „bacchus”, a tölgyfahordóban - kelendő a kunfehértói borkősav

vid/fm/pg hgy

1976. július 14.

a hazai szükséglet egyharmadát termeli meg a kunfehértói borkősavgyár, amelyet a kiskunhalasi állami gazdaság irányításával 21 szőlőtermelő nagygazdaság és az állami gazdaságok kereskedelmi irodája tart fenn. az ország első ilyen üzemét a melléktermékek, a törköly, a borüledék hasznosítására létesítették, s ma jelentős szerepet tölt be a hazai gyógyszer- és élelmiszeripar borkősav-ellátásában. időközben két iparág gyors ütemű fejlődésével megnőtt a borkősav iránti kereslet, s az igények kielégítésére kevés a fiatal üzem kapacitása. így is évről-évre a nyersanyagok gazdaságosabb felhasználásával több terméket adnak a kereskedelemnek, hogy csökkenjen a behozatal. az idén például 3380 mázsa borkősavat termelnek a korszerű gyárban, ahol a technológiai eljárás során nagy mennyiségű alkoholt, és takarmánylisztet nyernek. ez utóbbit, amely többnyire szőlőmagból készül, az állattenyésztő gazdaságok hasznosítják.

08.50/pg

-16-

bb 22./ „bacchus”, „.....folyt/pg

az évi 20 ezer hektoliter szeszből pedig italkülönlegességeket gyártanak. tölgyfahordós pincében több éven át érlelik a brandyt, amelyből forgalomba került az első palackozott áru: bacchus néven. ezt megelőzően több versenyen aranyérmert szerzett az illatos, jellegzetes aromájú és színű töményital. üzletbe került a palackozott szőlővodkajuk is, amely viszont áttetsző és gyümölcs-koktélok készítéséhez ajánlják./mti/

-. -

bb 23. az aratás idejére üzemanyagszállító kocsik szervizét vállalja - szükség esetén kombájnvezetők átadásával segíti az aratást a nyiregyházi mezőgazdasági gépgyártó- és szolgáltató vállalat

vid/fm/pg hgy

1976. július 14.

mint az országban mindenütt, szabócs-szatmárban is egyik legfőbb feladat a kenyérgabona gyors és veszteségmentes betakarítása. e munka sikeréhez az érdekelt mezőgazdasági nagyüzemekon kívülálló szervek, vállalatok is segítséget nyújthatnak. például a nyiregyházi mezőgazdasági gépgyártó- és szolgáltató vállalat - amely azonkívül, hogy valamennyi gyáregységében ügyeletet tart - a megyei mezőgazdasági operatív bizottság kezdeményezésére vállalta: az aratás idején nyirteleki gyáregységében elvégzi, az üzemanyagszállító gépkocsik karbantartását, alkatrész-cseréjét, a kisebb hibák javítását. ezzel hozzájárul ahhoz, hogy a kocsik zavartalanul elláthassák üzemanyaggal a mezőgazdasági nagyüzemeket.

a vállalat felajánlotta azt is, hogy szükség esetén szakemberekkel segíti a termelőszövetkezeteket a kenyérgabona betakarításában. a vállalatnál ugyanis sok olyan szakember dolgozik, aki kiválóan ért a kombájnok kezeléséhez, vezetéséhez. ezeket az embereket a termelőszövetkezetek rendelkezésére bocsátja, hogy vezető hiányában egyetlen kombájn se álljon tétlenül a legnagyobb dolgozóidőben./mti/

-. -
-17-

09.00/pg

Tó Szt

bb 24. félmilliárd forintos fejlesztés a miskolci december 4. drótművekben a tervidőszakban

vid/fm/pg hgy

176. július 14.

az import csökkentését és az export fokozását teszi lehetővé az a most jóváhagyott félmilliárd forintos fejlesztés, amelyet a miskolci december 4. drótművekben terveznek.

az 1977-ben kezdődő és 1980-ban befejeződő fejlesztés során főként a sodronykötél és vegyes acélhuzalok gyártását növelik. az új üzemen sodronykötélből évente minegy 5000 tonnát, a butoripar számára szükséges ugynevezett bonel huzalból 2400 tonnát, továbbá 1,500 tonna vashuzal és mintegy 2000 tonnányi vegyestermék előállítását tervezik. a vegyes termékek közül különösen jelentős az ugynevezett acélhaj, amelyet az építőipar nagy átmérőjű betoncsövek készítésénél használhat majd fel.

a fejlesztés során két - összesen 3 000 négyzetméter alapterületű - üzemcsarnokot építenek, és felújítják a már meglévő huzó és sodróüzem épületét is. a fejlesztési költségeken belül az építőipari munkákra minegy 70 millió forintot fordítanak. az új gépeket és a gépészeti berendezéseket köztük a huzó- és a sodrókat az ndk-ból vásárolják.

a miskolci üzemen a tervek szerint a próbagyártás 1979-ben, a teljes termelés pedig 1981-ben kezdődik. ezt követően az új gyárrészleg évente csaknem 300 millió forint értékű, minden piacon egyformán értékesíthető terméket állít majd elő.
/mti/

--

bb 25. 44 millió forintos anyag- és energiamegtakarítási terv az alföldi olajkutatóknál

vid/fm/pg hgy

1976. július 14.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt nagyalföldi kutató és feltáró üzemének dolgozói az idén 44 millió forint értékű anyag- és energia megtakarítását tűzték ki célul. a szocialista brigádok mindennapi gyakorlatává vált a takarékos munkavégzés, az anyaggal az energiával való ésszerű bánásmód. megszüntették például a motorok és járművek üresjáratát, rendszeres figyelmet fordítanak a tülfogyasztás elkerülésére. ilyen módon például fűtő- és üzemanyagból, valamint villamosenergiából minegy 2 millió forint értékű takarítanak meg. számottevő költségkiadástól mentesülnek azzal, hogy az olajkutatásban használt egyes drága importanyagokat más, a célnak megfelelő hazai anyagokkal helyettesítik. csupán ezen a téren ötmillió forint körül lesz az ideai megtakarítás.

/folyt. köv./
09.10-pg

-18-

bb 25./ 44 millió...folyt/pg

az olajbányászok köztudottan nagymennyiségű vaskohászati termékekkel dolgoznak, így kézenfekvő, hogy a megtakarítás volumene is itt lehet a legnagyobb. ésszerűen csökkentik a kutató és feltáró furások fajlagos csőfelhasználását azzal, hogy gondosan, a tényleges szükségletnek megfelelően méretezik a bélésű csövet, és az ugynevezett akasztott bélésű csöveket is alkalmazzák. a vaskohászati termékek felhasználása terén több mint 30 millió forint az előirányzott megtakarítás. az ideai célok teljesítése lehetővé teszi a kutatási és feltárási terv mintegy 3 százalékos túlteljesítését anélkül, hogy a pénzügyi kereteket túllépnék./mti/

--

bb 26. veszteséggel készült kenderipari cikkek helyett új, korszerű gazdaságos gyártmányok

vid/fm/pg hgy

1976. július 14.

az ország valamennyi kenderfeldolgozó gyárát egyesítő szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat közgazdasági szakembereinek egyik fontos törekvése a veszteséges gyártmányok megszüntetése. ezért pontosan meghatározták a körülbelül háromszázötven féle - túlnyomórészt ipari rendeltetésű - műszaki szöveteik rangsorát. mégpedig a jövedelmezőség ismérvei alapján. nemrégiben elhatározták, hogy közülük a ,,sor végén,, álló legalább tizenöt cikk gyártását abbahagyják, illetve új korszerű gyártmányokkal cserélik fel azokat.

az elsők között szüntették meg a műszaki szöveteke közül azokat, amelyek kis sorozatban gyárthatók, ugyanakkor a felhasználó vállalatok nagy sorozatban készíthető cikkek is helyettesíthetik úgy, hogy némileg módosítják saját technológiájukat. a cukoriparnak, a kőolajiparnak a hagyományos szűrőszövetek helyett hasonlóan jó minőségű, de szövés nélküli technológiával, tehát olcsóbban előállítható textiliákat ajánlottak. ezek az újfajta szövetek is jól alkalmazhatók, s tömegesen gyárthatók a szovjetunióból érkezett, ugynevezett tűzöttnevez-gyártó gépsorokon. megszüntették az ugynevezett kókuszszőnyegek gyártását is, amelynek alapanyaga nyugati importból származott, s ára az utóbbi időben a többszörösére növekedett. ehelyett a célnak ugyanolyan jól megfelelő szőnyegek gyártanak hazai szintetikus alapanyagból.

/folyt. köv./
09.20/pg

-19-

bb 26./veszteséggel készül...folyt/pg

mindemellett messzemenően figyelembe veszik a népgazdaság illetve, egyes fogyasztó rétegek igényeit. így például a kismama -cipők vászonanyagán is minimális a nyereség, mégis gyártják, sőt az ezzel kapcsolatos időközi anyagár-emelkedéseket sem hártják át a fogyasztókra./mti/

bb 27. a pest megyei kishajózási vállalat

s/pg hgy

1976. július 14.

közli, hogy révállomásain az alacsony vizállás miatt farmotoros autóbust nem tud átszállítani./mti/

bb 29. halálos balesetek

be/pg hgy

1976. július 14.

kiskunfélegyháza határában nagy zoltán józsef 28 éves körzeti felügyelő helyi lakos motorkerékpárral gyors-hajtás közben nekiütközött egy lovaskocsinak. a baleset következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt.

/folyt. köv./
10.15/pg

-20-

10.25
Tb

bb 29./ halálos...folyt/pg

veszprém megyében gyenesdiás belterületén két motorkerékpáros gyors-hajtás közben nekiütközött a velük azonos irányban haladó tehergépkocsinak. a baleset következtében az egyik motorkerékpár vezetője, sudár dénes 32 éves szobafestő keszthelyi lakos a helyszínen meghalt. a másik motorkerékpár vezetőjét, halász gyula 20 éves gépkocsivezető helyi lakost életveszélyes és az egyik motorkerékpár utasát súlyos állapotban szállították kórházba.

szabolcs-szatmár megyében kemecsen a göngyölegellátó vállalat telephelyén a szünidőben alkalmazott szabó sándor 16 éves tanuló nagyhalászi lakost a betonkeverő gép üzembe helyezése közben halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

szolnok megyében tiszafürede belterületén az egyeki vasuti átjáróban a lezárt sorompót megkerülve figyelmen kívül lépett a sínekre kovács józsef 86 éves helyi lakos és egy tolató tehervonat halálra gázolta./mti/

28. a magyar szolidaritási bizottság

be/pg hgy

1976. július 14.

a fővárosi lászló kórház igazgatósága és pártszervezete, a gyászoló család közli, hogy dr. lévai jános, az orvostudományok kandidátusának, a fővárosi lászló kórház főorvosának és párttitkárának temetése július 16-án, pénteken 11.30-kor lesz a farkasréti temetőben./mti/

30. az esők csak helyi jellegűek, továbbra is minimális a talaj víztartaléka

i/fj/s/sl/pg hgy

1976. július 14.

az „égi áldás,, szűken csörgedez, a szerdára virradó éjszaka kezdődött esők csak helyi jellegűeknek bizonyultak, és lényegében arra voltak jók, hogy ideig-óráig felfrissítsék a növényeket.

az Európában tapasztalható aszálynak hazánkban is kimutathatók a következményei; a mezőgazdászok szerint rendkívül hiányos-sá vált az elmúlt három hétben, és különösen július első felében a növények vizellátása. emiatt aszályjelek mutatkoznak a növényállományban, a hivatalos mérések eredményéről dunai sándor, a meteorológiai intézet agrometeorológiai csoportjának munkatársa adott tájékoztatást; eszerint a 120 helyről naponta beérkező jelentések arról tanuskodnak, hogy a talaj legfelső 20 centis rétegében nedvesség alig található, ezek szerint a sekély gyökérzetű növények éppenhogy csak vegetálnak, sőt a rétek, legelők sokfelé már kiégtek az aszályban.
/folyt. köv./

-21-

F 11.00

bb 30./ az esők csak helyi jellegűek...folyt/pg

a talaj felső 50 centiméteres szelvénye országsszerte 20-25 százaléknyi nedvességet tartalmaz, holott a normális érték 70 százalék lenne, s egyes vidékeken, főként az alföldön még ennél is alacsonyabb értéket mutat a vízkészlet. a növények a nagy forróságban csak nehezen férnek hozzá a szűkös víztartalékhoz, energiájuk nagyrészt arra fordítják, hogy a talaj még meglévő hasznos-víztartalmát „feldolgozzák”, ez azonban csakis arra elegendő, hogy életben tartsa őket, a fejlődés, a gyarapodás jóformán teljesen stagnál ezekben a hetekben. valamivel mutat csak kedvező képet az 50 centi és az egy méter közti talajszelvény nedvességtartalma, amely 25-35 százalékos, viszont ebben a mélységben csak kevés növény gyökere található meg, például a szőlő „nyul le”, ilyen mélyre, s ennek növényállománya aránylag jól is türi a forróságot.

a mezőgazdászok még a harmatképződés minimális nedvességutánpótlását is kénytelenek nélkülözni, ismeretes, hogy akkor képződik harmat, amikor a nedvességet jobban tároló meleg levegő lehül, ilyenkor ugyanis kicsapódik a víz. csak hogy jelenleg a levegőnek olyan minimális a nedvességtartalma, hogy 4-5 celsius fokig kellene lehülni ahhoz, hogy harmat képződjön a növények felületén. ilyen lehülést azonban sehol sem mértek az országban. a helyzetben némi javulást csak az jelent, hogy kedden és szerdán nőtt a levegő nedvességtartalma, úgyhogy harmatképződést már 10-12 fok körül lehet várni, - ez azonban csak gyenge viasz a súlyos aszályban./mti/

bb 31. kisz-küldöttség utazott békésből penzába

vid/kz/pg hgy 1976. július 14.

ifjúsági küldöttség utazott szerdán békés megyéből a megye szovjet testvérterületére penzába. az öt tagú ifjúsági delegáció egyhetes penzai tartózkodása alatt a lenini kom-szomol területi bizottságának munkáját tanulmányozza./mti/

bb 32. virágzik a szelidgesztenye a soproni hegyvidéken

vid/kz/pg hgy 1976. július 14.

a soproni hegyvidéken virágba borultak a szelidgesztenyék. a szokásosnál későbbben kibomlott virágok különleges illatfelhőt árasztanak a környékre. felöltötték virágpompájukat az üdülőnegyed kertjeiben lévő 100-130 éves faóriások is. /mti/

-22-

11.30/pg

10/1230

bb 33. harkányban minden harmadik vendég külföldi

vid/kz /pg hgy 076. július 14.

harkányban úgy tűnik, nincs megállás a vendégforgalom növekedésében. minden év új rekordot hoz. tavaly 1.6 millió látogatója volt a gyógyhelynek. idén eddig ismét huszonötezerrel többen fordultak meg a reumások mekkájában, mint a múlt esztendő hasonló időszakában. a hétköznapok forgalma is eléri a kilenc-tizezret a híres délbaranyai fürdőhelyen. harkány nagy számban vonzza a külföldieket. nemcsak a szomszédos jugoszláviából jönnek seregestől, de a németek, bolgárok is. reprezentatív felmérés eredménye szerint a vendégek csaknem egyharmada az országhatáron túlról érkezik. idén a sporteszközök, játékok elhelyezésével gondoskodtak a fürdőzők szórakozásáról. tucatszámú lengőteke, óriás-sakk, ping-pong asztal található a strand terjedelmes parkjában./mti/

bb 34. időjárásjelentés

pg hgy 1976. július 14./mti/

a meteorológiai intézet jelenti július 14-én, 12 órakor:

néhány órás napsütés

az óceán fölött nagy kiterjedésű ciklon helyezkedik el, amely a brit-szigeteken és nyugat-európában változékony, felhős időt okoz, elszórta záporral, zivatarral. ukrajna fölött is egy alacsony nyomású képződmény található. hatására a szovjetunió európai területének legnagyobb részén tovább tart a borult, esős, az évszakhoz képest hűvös idő. dél-nyugat-európában száraz, napos az időjárás. a kárpát-medence fölött északnyugati áramlás alakult ki, amellyel nedvesebb levegő érkezett hazánk fölé. hatására megnövekedett a felhőzet, és több helyen esett az eső. a következő 36 órában a nedvesebb levegő utánpótlása megszűnik, így holnap néhány órás napsütésre számíthatunk.

/folyt. köv./
12.33/pg

-23-

15 13'0

bb 34./ időjárás...folyt/pg

hazánkban kedden időnként megnövekedett a felhőzet, így 6-11 órán át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet északkeleten 25, 28 máshol 28-32 fok között alakult. a délutáni óráktól kezdve északnyugaton záporok, zivatarok alakultak ki. az éjszakai órákban az esőzóna délkeletre is áttért. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában nem volt számottevő, csak helyenként mértek 1,6 mm, de lentiből 14, sopronhorpácsról 16 mm-t jelentettek. ma hajnalra északkeleten 12-15 máshol 15-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtt jobbra erősen felhős idő volt, több helyen kisebb zápor eső esett. a hőmérséklet 11 órakor az esős, felhős helyeken csak 18-22 máshol 24-27 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 24,3 fok volt, 2,6 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 24 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

szerdán: lassan felszakadó felhőzet, több helyen ismétlődő esővel, záporral.
csütörtökön: változóan felhős idő, elszórtan záporral, zivattal.

mérsékelt, időnként élénk északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25-30 fok között.

a duna vizállása budapestnél 132 cm, vizének hőmérséklete: 22,2 fok./mti/

-.-

/mti/

bb 35. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 14-én 13 óráig:

se/pg

1976. július 14.

1. filmvigjáték=napok
 2. balaton idegenforgalma
 3. seregélyek
 4. filmrendező-tervek
 5. könyv szegedről
 6. uttörőmonográfia
 7. ásatások
 8. insulin-készítmények
 9. tündérrózsák
 10. fűszerpaprika=nemesítés
 11. újabb áruház szegeden
 12. a rádió világirodalmi rovatának tervei
- /folyt. köv./

b 35./ a belföldi...folyt/pg

13. napközis táborok
14. az építőipari fél éve
15. ionizált fénycsatorna
16. próba az athenaeumban
17. olajkutfurások irakban
18. mini-kombájnok
19. kombájn-motorcsere
20. konyhabutorok
21. szárító berendezés angliának
22. borkősav
23. aratás szabolcsban
24. fejlesztés a miskolci drótművekben
25. energiamegtakarítási terv
26. a szegedi kenderfonó tervei
27. a kishajózási vállalat közleménye
28. lévai jános temetése
29. balesetek
30. esők
31. kisz küldöttség penzában
32. virágzik a szelidgesztenye
33. harkány vendégei
34. időjárás
35. hírjegyzék

/mti/

bb 36. elhunyt fáy árpád

pg hgy

1976. július 14.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1924 óta tagja volt a pártnak, 74 éves volt.

/mti/

mszmp vi. kerületi bizottsága

-.-
-25-

13.30/pg

10/14/10

bb 37. tájékoztató a tanszerellátásról - július 15-től kedvezményes füzetvásár

t/kf/gg/sl/pg hgy

1976. július 14.

a papír- és írószerkereskedelem felkészüléséről, a tanszerellátás helyzetéről, kilátásairól számoltak be a piért és az ápisz kiskereskedelmi vállalat szerdai sajtótájékoztatóján a fészek klubban.

az 1976-77-es tanévben több mint 1.3 millió tanuló - köztük csaknem 300 000 közép- és felsőfoku iskolás - tanszerellátásáról kell gondoskodnia a papír- és írószerkereskedelemnek. az oktatási minisztériumi tájékoztatása szerint az általános iskolások száma körülbelül 1.4 százalékkal növekszik, a középiskolásoké viszont 1.2 százalékkal kevesebb lesz. a minisztérium korszerűsítette a füzetnormákat, így az általános iskolák felső osztályaiban 2-4, a gimnáziumokban egy-egy füzettel kevesebbre van szükség.

a piért rendelkezésre álló 47 millió iskolafüzet több a tavalyinál, s elegendő választékot nyújt, csak a főiskolákon, egyetemeken használt spirálfüzetből nincs több, a múlt évben 500 tonna iskolafüzet csomagolópapír és 8 millió műanyag füzetborító elegendő az irkák, a könyvek megóvására. az általános iskolákban előírt nova rajztáblákból a teljes szükséglet rendelkezésre áll, az 1/4 és az 1/2 ives fa rajztáblákból a tavalyinál 28 000-rel többet szereztek be, s ezzel várhatóan végleg megszüntetik a hiányukat. az igényeknek megfelelő méretben és minőségben 1200 tonna rajzlap, valamint 14-féle töltőtoll, 60 féle golyóstoll és gazdag tásválaszték várja a tanulókat.

bolgár, cseh, indiai, lengyel és osztrák importtal pótolják a hazai színes ceruza hiányát, az induláshoz ugyan importtal kiegészítve van elegendő radirgumi, később azonban gondot okozhat a folyamatos ellátás. a taurus ugyanis a megrendelt mennyiség felét sem szállította le: az elmaradás pótlását a harmadik négyedévre ígérte. iskolai körzökből viszont már a tanév kezdetére sem lesz elegendő, az elzett ugyanis a megrendelt 160 000-ból eddig mindössze 30 000-et szállított. sikerült megoldani a tábla-kréta gondokat is. a hazai iskolakréta gyártását minőségi kifogások miatt nem engedélyezte a kermi. így a szükségletet román importtal elégítik majd ki. a kötelező tanszerlistán nem szerepel, de évek óta hiánycikknek számított a gyurma, amelyből a hazai termelést importtal megtoldva most már ki tudják elégíteni az igényeket.

/folyt. köv./
13.30/ppg

-26-

bb 37./ tájékoztató a ...folyt/pg

a sajtótájékoztatón beszámoltak arról is, hogy az 1976 elejei termelői árrendezés a legszükségesebb iskolaszerek fogyasztói árát nem érintette. a füzetek, a rajztáblák, a csomagolópapír, a fejesvonalzó árának változatlan tartása érdekében az állam 108 millió forint támogatást adott. a többi tanszer magasabb árát - a kézimunka-tasak kivételével - a fogyasztói ár emelése nélkül a piért saját eredményéből fedezi.

a piért a partner kiskereskedelmi vállalatokkal közösen a belkereskedelmi minisztériummal egyetértésben, a hagyományoknak megfelelően az idén is megszervezi az engedményes füzetvásárt, július 15 augusztus 15 között, a vállalatoknak legkedvezőbb időszakban. a vidéki vállalatok többsége már csütörtökön megindítja a kedvezményes akciót, amely borsod, heves és nógrád megyében négy hétig tart. ápisz július 26-augusztus 14-e között rendezi a kedvezményes vásárt. ez alatt az idő alatt nemcsak a füzetcsomagokat, hanem az iskolaszercsomagokat és az aktatáskákat is 20 százalékkal olcsóbban árúsítják a fővárosi papír- és írószer szaküzletek./mti/

bb 38. gruz vendégek a barátság házában

be/pg hgy

1976. július 14.

szerdán nagy mária, az mszbt főtitkára a barátság házában fogadta a szovjet-magyar barátsági társaság gruziai tagozatának küldöttségét, amely nyina zsvanyija, a tbiliszi városi tanács elnökhelyettese vezetésével tartózkodik hazánkban. a találkozáson részt vett i. v. szalimon, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa. a küldöttség tagjai egy hetet töltenek Magyarországon, ez idő alatt ellátogatnak több budapesti és vidéki mszbt-tagcsoporthoz, megismerkednek a társaság sokrétű munkájával./mti/

39. vendéglátó kombinát a római parton

t/kf/gg/sl/pg hgy

1976. július 14.

az észak-budai vendéglátó vállalat, az országos idegenforgalmi tanács és a fővárosi fürdőigazgatóság anyagi támogatásával, 15 millió forintos költséggel éttermi kombinátot épített a római parton. a korszerű létesítmény - amelyet szerdán mutattak be a szakembereknek - a szomszédos 3000 személyes nemzetközi kemping, az erdai strand és az autós motel vendégeit látja el meleg étellel.

/folyt. köv./
13.455/pg

-27-

bb 39. /vendéglátó kombinát...folyt/pg

a kombinátban nagy teljesítményű, korszerűen felszerelt konyha, az erdei strandról és az utcáról egyaránt hozzáférhető önkiszolgáló étterem, valamint 150 személyt befogadó II. osztályú hagyományos kiszolgálású magyaros étterem kapott helyet. az önkiszolgáló étterem 15féle, többségében olcsó ételt és üdítő italokat kínál, a vendéglő gazdag étlapján kétféle menüt is tartanak, ebből 15 százalék engedményt adnak.

a „tő”, elnevezésű éttermi kombinát csütörtök től áll a vendégek rendelkezésére./mti/

-.-

bb 41. vas megyei ipari szövetkezetek küldöttközgyűlése szombathelyen

vid/kz/pg hgy

1976. július 14.

a negyedik ötéves terv teljesítését, az ötödik ötéves terv feladatait vitatta meg szerdán szombathelyen, a vas megyei ipari szövetkezetek küldöttközgyűlése. a tanácskozáson többek között megállapították, hogy a több mint 5800 dolgozót foglalkoztató ipari szövetkezetek az elmúlt tervidőszakban jól egészítették ki az állami nagyipart, bővítették, fejlesztették a szolgáltatónálzatot és gazdaságosan termeltek. az ipari szövetkezetek az elmúlt öt évben összesen két milliárd 925 millió forint értékű terméket állítottak elő, 84,9 millió forint értékű szolgáltatást végeztek. a termelés a gépiparban 44,4 százalékkal, a könnyűiparban 54,8 százalékkal, az építőiparban pedig 45,1 százalékkal nőtt. a szövetkezetek saját vagyona az 1970. évi 162,9 millió forintról, a tervidőszak végére 302,3 millió forintra növekedett.

az ötödik ötéves tervben is dinamikusan fejlődnek tovább a megye ipari szövetkezetei. a tanácskozáson fő feladatként jelölték meg a rendelkezésre álló termelési eszközök eddiginél is hatékonyabb kihasználását, a munkaigényes szolgáltatások fokozottabb fejlesztését. a termelést - az előző tervidőszagnál mérsékeltebben, évenként átlagosan hét százalékkal kívánják növelni. beruházásra 203 millió forintot fordítanak.

a küldöttközgyűlésen megválasztották a szövetség megyei tisztségviselőit, és az ipari szövetkezetek VII. kongresszusának vas megyei küldötteit./mti/

-.-
-28-

14.10/pg

10.10.14

bb 40. fontos vizsgálatok a kneb félévi programjában - dr. dabronaki gyula sajtótájékoztatója

t/bc/s/zs/pg hgy

1976. július 14.

fontos témákban végez vizsgálatot az év második felében a népi ellenőrzés. a vizsgálati programot dr. dabronaki gyula államtitkár, a kneb elnöke a bizottság székházában szerdán tartott sajtótájékoztatóján ismertette.

ellenőrzik egyebek között, hogy a vállalatok a rendelkezésükre álló munkaerőt termelési feladataikkal összhangban tervszerűen és szervezeten foglalkoztatják-e. a felmérés a vállalati munkaerő-gazdalkodás tartalékainak feltárásához illetve mozgósításához kíván segítséget adni. utóvizsgálatom az évm, a kgm, a könnyűipari minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, az oktatási minisztérium és a magyar tudományos akadémia felügyelete alá tartozó - az alapvizsgálat során is ellenőrzött - egységeinél végzik. egy másik vizsgálat során azt kísérik figyelemmel, hogy az állatállomány és állati termék termelés fejlesztéséhez szükséges takarmányok rendelkezésre állnak-e, biztosítják-e az előirányozott hozamok elérését, és hogy a takarmányok termelése, betakarítása, tárolása és takarékos felhasználása alkalmával nem keletkeznek-e indokolatlan veszteségek. arra is kiterjed a felmérés, hogy milyen tényezők gátolják a hazai takarmánytermelés fejlesztésére hozott intézkedések megvalósítását, a mezőgazdasági nagyüzemek, a háztáji és a kisegítő gazdaságok ellátását korszerű abraktakarmányokkal.

vizsgálatot végeznek a nem rubel elszámolású export bővítési lehetőségeivel kapcsolatban is.

a lakosság részéről is felvetődött, hogy egyes építőanyagokból és szerelvényekből sem mennyiségben sem minőségben nem megfelelő az árueellátás. ez akadályozza a magánérs lakásépítést, a lakások korszerűsítését, fenntartását. a kneb vizsgálatot indít annak megállapítására, hogy építőanyag- és szerelvénygyártó ipar és a kereskedelem hogyan elégíti ki a lakosság keresletét megfelelő minőségű építőanyagokkal és szerelvényekkel, az építkezéshez, korszerűsítéshez, fenntartáshoz szükséges termékekkel.

/folyt. köv./
14.25/pg

-29-

16.10.14
azt mérik fel, hogy a negyedik ötéves tervben beszerzett nagyértékű, korszerű gépeket és a kutatási célokat szolgáló műszereket megfelelően kihasználják-e. E vizsgálatot

bb 40./fontos vizsgálatok...folyt/pg

a szakmunkás-tanulók száma megközelíti a 200 ezret s az általános iskolát végzett fiatalok csaknem fele szakmunkás-képző iskolákban tanul tovább. a kneb ezért megnézi, hogy a szakmunkásképző intézetekben biztosítottak-e a képzés tárgyi, személyi feltételei, milyen eredményeket hozott a szakmunkásképzés korszerűsítéséről és a vállalatok szerepének fokozásáról szóló minisztertanácsi határozat végrehajtása.

mind több közület saját autóbuszával utaztatja dolgozóit, a közületi autóbuszok száma 1971 óta csaknem 70 százalékkal emelkedett. ez ötszöröse a közhasználatu járműpark növekedési ütemének. a rendelkezésre álló adatok szerint azonban ezek az autóbuszok nincsenek kellően kihasználva. a népi ellenőrzés felméri, miként alakult a közületek saját autóbuszállománya, mi indokolja e járművek beszerzését és üzemeltetését, milyen a műszaki állapotuk és kihasználtságuk, lehete-e a kihasználás tartalékaival a közcélú személyszállítási feladatok megoldását elősegíteni.

egy további vizsgálat az 1973-1975 között a kiadói terveken felül megjelentetett könyvekkel kapcsolatos, ez arra irányul, hogy a terven felül megjelentetett könyvek forgalmazása, hasznosítása az alkalmi könyvkiadásoknál hogyan történik, és figyelembe veszik-e a nyomdakapacitással és a papírral való takarékos gazdálkodás szempontjait. utóvizsgálatot tartanak a minőség-szabályozás rendszerének fejlesztésére, hatékonyságának növelésére hozott kormányhatározatok végrehajtásával kapcsolatban is.

évek óta visszatérő panasz, hogy nem kielégítő a cipők választéka és minősége. a fogyasztói reklamációnak a forgalomhoz viszonyított aránya egyre emelkedik. e témában próba-vizsgálatot folytat a kneb.

a felsoroltakon kívül több ezer vizsgálatot végez a népi ellenőrzés, részben különböző szervek felkérésére, részben a lakosság bejelentései alapján, illetve a területi bizottságok saját munkatervei szerint./mti/

-.-
-30-

14.35/pg

bb 43. amerikai és olasz tudóst fogadott tiszteleti tagjává a magyar endokrinológiai és anyagcsere társaság

vid/kz/pg hgy

1976. július 14.

a magyar endokrinológiai és anyagcsere társaság, amely a hormonkutatással foglalkozó orvosokat tömöríti tagjai sorában nemzetközi tudományos ülést tartott szerdán pécsen. az orvostudományi egyetem elméleti központjában dr. tigyi józsef akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte a mintegy száz résztvevőt: amerikai, japán, magyar nszk-beli és olasz endokrinológusokat. a tudományos ülés fő témája a neuroendokrinológia volt, azaz az idegrendszer és a különböző hormonális rendszerek kapcsolata. pécs volt az új tudományágnak számító neuroendokrinológia hazai bázisa és világszerte a „pécsi iskola”, néven ismerik az itt működő, illetve a z innen elszármazott magyar tudósok munkásságát. a magyar endokrinológiai és anyagcsere társaság tiszteleti tagjaivá fogadott két nemzetközi hírű tudóst: charles h. sawyer professzort, a los angelesi kalifornia egyetem anatómiai intézetének tanárát és luciano martini professzort, a milánói egyetem endokrinológiai intézetének igazgatóját. dr. flerkó béla egyetemi tanár, az társaság elnöke adta át nekik a diszoklevelet. a két tudós a neuroendokrinológia nemzetközileg ismert uttörője és művelője. mindenekelött szoros baráti kapcsolatok fűzik a magyar tudományos élethez. az ujtiszteleti tagok előadásban számoltak be tudományos kutatásaik eredményeiről./mti/

-.-

bb 42. végetért a miskolci nyári szeminárium

vid/kz/pg hgy

1976. július 14.

szerdán befejeződött a szokásos nyári egyetemi formától eltérően rendezett miskolci nyári szeminárium. a 10 napos rendezvényen az ország különböző üzemeiből, gyáraiból, intézményeiből megközelítően 250-en vettek részt. a napirenden - a pártkongresszus határozataihoz kapcsolódva a szocialista életmód kérdései még közelebbről az ember, a munka és a társadalom kapcsolatai szerepeltek. a fő témához, speciális témaként a bejáró munkások helyzetének kérdései kapcsolódnak. az utóbbi megvitatásával kapcsolatban a résztvevők ellátogattak ózdra és arló nagyközségbe, hogy a helyszínen tanulmányozzák az „ingázók”, életmódját.

a miskolci nyári szemináriumot jövőre is megrendezik. a szervezőbizottság a következő évben a szocialista életmód és a munka kapcsolatát - mint fő témát - tűzi napirendre. a mellék téma az lesz, milyen szerepet játszanak a szocialista brigádok a szocialista életmód alakításában./mti/

-.-
-31-

14.50/pg

11.10

bb 44. a fejlesztési alap minden negyedik forintját a helyi gazdálkodó szervek adták - a bács-kiskun megyei tanács vb ülése kiskőrösön

vid/kz/pg hgy

1976. július 14.

a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán helyszíni ülésen tárgyalta a megye legfiatalabb városa, az 1973. január 1-én városi rangot nyert kiskőrös fejlődéséről. hangsúlyozták, hogy a várossá nyilvánítás óta meggyorsult petőfi szülőhelyének fejlődése, s ez jelentős mértékben a nem tanácsai szervek növekvő támogatásának köszönhető. öt év alatt a városfejlesztési alap 26 százaléka, vagyis körülbelül minden negyedik forintja a helyi gazdálkodó szervektől származott. a város lakói csaknem 9 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek, s az egy lakosra jutó társadalmi munkavégzés értéke 63 forintról 165 forintra nőtt.

a várossá nyilvánítás óta megszilárdult a település gazdasági helyzete, tovább fejlődött mezőgazdasági, ipari termelése. 1971 óta új lakással, nagyrészt családi házzal, két abc-áruházzal s több más korszerű üzlettel gyarapodott egyebek között kiskőrös. a közművelődést jól szolgálja a várossá nyilvánítással egyidőben elkészült művelődési központ és a könyvtár. petőfi szülőháza és irodalmi muzeuma, valamint az országban egyedülállóan érdekes utúgyi muzeum rövidesen újabb idegenforgalmi nevezetességgel, az iskola-néprajzi tájházzal egészül ki. a legfontosabb teendők közé tartozik az iskolaépítés, mivel bács-kiskun megyében az általános iskolai tanteremellátottság kiskőrösön a legrosszabb. az v. ötéves tervben a megyei tanács támogatásával 12 tantermes iskola készül majd el, de a gondok még ezzel sem szűnnek meg teljesen. folytatják a lakásépítést, a városias település-központ kiépítését. kétszáz fős új óvodát és 80 személyes bölcsődét is kap a város. 1980-ig eléri, hogy a gyermek-intézményekben valamennyi igényjogosultnak jut majd hely./mti/

-32-

15.00/pg

1625

6722

bb 45. könyv a közép-tiszavidék vízügyi multjáról

vid kz bh hgy

1976. július 14.

a vízügyi történeti könyvek sorozatában 134 oldalas, képekkel, térképekkel és grafikonokkal gazdagon illusztrált tudományos munka jelent meg. a kötet károlyi zsigmond és nemes gerzson munkája, a közép-tiszavidék vízügyi multjának második részét mutatja be, 1846-tól 1944-ig. a monográfia a tiszai, tiszafüredi és csongrádi közötti szakaszának csaknem száz évet felölelő vízügyi eseményeinek történelmi vázát ismerteti. foglalkozik a tiszai-völgy rendezésére létrejött állami vízügyi igazgatás kialakulásával, a tiszai szabályozásával, a tiszai-völgyi társulat alapszabályával és programjával. érdekes adalékokat közöl a hajózásról, a kikötőkről és a csatornázásokról. külön fejezetet szentel a mezőgazdasági vízhasznosításnak. a sorozat következő, tizedik kötete a felszabadulástól napjainkig vázolja majd a közép-tiszavidéki vízgazdálkodásának a fejlődését./mti/

--

bb 46. tízmillió köbméter öntözővizet szolgáltat naponta a tiszamenti regionális vízgazdálkodási vállalat

vied kz bh hgy

1976. július 14.

teljes kapacitással működnek a tiszamenti regionális vízmű és vízgazdálkodási vállalat vízkivételi művei. naponta 10-11 millió köbméter vizet juttat az öntözőcsatornába. bár a tiszai vízállása szolnoknál mínusz 172 centimétert mutat, a folyóban még bőven van készlet az öntözéshez. innét pótolják a körösök megcsappant vizének mintegy 90-95 százalékát is. az öntözővíz igények zavartalan kielégítése érdekében a kisköröi tározó vízszintjét is megemelték, s így körülbelül 14 millió köbméter viz áll készenlétben./mti/

--

bb 47. magyar - japán rádiós-egyezmény

s zs bh hgy

1976. július 14.

együttműködési egyezményt írt alá - diplomáciai úton - ono kicsiro, a japán nhk rádió elnöke és dr. hárs istván, a magyar rádió elnöke. az öt évre szóló megállapodás elsősorban a zenei műsorok és a rádiózás fejlesztését szolgáló információs anyagok cseréjére vonatkozik./mti/

--

15.30 bh

1630

- 33 -

bb 48. mini apály-dagály a dunán

i don zs bh hgy

1976. július 14.

szerda reggelre négy centiméterrel emelkedett a duna; vízszintje 1,32 méter volt. július 15-re, csütörtökre a víz-ügyi szolgálat 120 centiméteres vízállást jelez, majd a hét végén kis árhullám várható a dunán.

a szerdán lehullott néhány milliméternyi csapadék a jelenlegi vízszintet lényegesen nem változtat. a főváros vízfogyasztása kedden elérte a 920 ezer köbméter, azaz több volt, mint a kutak hozama. az igények kielégítéséhez a tartalékolt víz- mennyiséget is felhasználták./mti/

-.-

bb 49. a balaton partra látogatott a finn delegáció

vid kz bh hgy

1976. július 14.

a finn-magyar barátsági héten hazánkban tartózkodó finn küldöttség kalevi kivistő, közoktatásügyi miniszter vezetésével szerdán a balaton partra látogatott, s megtekintette a balatonfüred, majd pedig tihany nevezetességeit. a 200 finn vendég a késő délutáni órákban utazott vissza a fővárosba. /mti/

-.-

bb 50. új képzőművészeti alkotások miskolcon

vid kz bh hgy

1976. július 14.

új képzőművészeti alkotásokkal gazdagodott miskolc. az összekötő városrész általános iskolájának aulájában elhelyezték somos miklós iparművész mintegy 80 négyzetméter nagyságú faintarziáját a miskolci gyermekváros óvodai foglalkoztatóját janáky viktor iparművész kerámiájával díszítették. a szentpéteri-kapui negyedben lévő józsef attila klubkönyvtár előtti téren pedig hamarosan felállítják majoros hédi iparművész térplasztikáját. a város szociális otthonának kertjében díszkutat helyeznek el, a szentpéteri-kapui városrészben lévő vízmedencéhez térplasztikát terveztek. /folyt. köv./

- 34 -

bb 50. /új képzőművészeti ... folyt./ bh

a városi tanács szerdai ülésén jóváhagyott terv szerint az ötödik ötéves terv időszakában a város 2,000.000 forintot költ műalkotásokra. a tervek szerint képzőművészeti alkotást helyeznek el az épülő diósgyőri vasas művelődési ház valamint a diósgyőri városközpontban kialakításra kerülő dísz- téren. térplasztikával díszítik az avasi városrészt, vala- mint több oktatási intézmény közösségi helyiségét./mti/

-.-

bb 51. az aszály nyomán erős levéltető-fertőzés

i jf gk sl b hgy

1976. július 14.

az aszályos, helyenként párás időjárás módfelett kedvezett a különféle növényi kártevők elszaporodásának még a hozzá nem értők is észreveszik, hogy a levegő tele van kisebb- nagyobb rovarokkal, bogarakkal, hát még a kulturnövények, amelyek az elmúlt két-három hétben az utóbbi évek legkomolyabb levéltető-fertőzését vésztelték át.

a mém növényvédelmi és agrokémiai központjában a fertőzés jellegéről elmondották: a növényi kártevők a június 16-i utolsó nagy esőzés nyomán elegendő párat, nedvességet kaptak szaporodásukhoz, amit nagymértékben felfokozott a forróság.

ez a két tényező együttesen idézte elő a kártevők gradációját /tulszaporodását/, ami gondokat okozott a növénytermesztőknek. a fertőzés mértékét általában 1-4 közötti értékkel osztályoz- zák a növényvédelmi szakemberek, az idei nyári levéltető-kirajzás 3-as, 4-es ,,minősítést,, kapott, s ez azt jelenti, hogy helyen- ként összefüggő hálóban borították a kellően nem védett növé- nyeket a kártevők. a gyümölcsösök közül főként a cseresznye, a zöldséges kertekben elsősorban a paprika, a szántóföldeken pedig a cukorrépa, a káposzta sinylette meg leginkább a hatal- mas fertőzést, de szinte valamennyi növényi kultúrában meg- találhatók a levéltetvek pusztításának nyomai. a mezőgazdasági nagyüzemek növényvédelme teljes apparátussal óvta az értékes kultúrákat az elmúlt hetekben, nagyhatású vegyszereket hasz- náltak fel, s így módon sikerült elejét venni a nagyobb termés- kiesésnek. neheztette helyzetüket, hogy a háztáji és zártkerti gazdaságokban sokáig nem tulajdonítottak jelentőséget a fertő- zésnek, később védekeztek a levéltető ellen, ennek nyomán az ültetvények egy részét ellepték a kártevők és innen átvándorol- tak a nagyüzemi táblákra is, ahol emiatt újabb és újabb vegy- szeres védekezésre volt szükség. mindent egybevetve azonban a kémiai anyagok használata nyomán lassú javulás várható, a fertőzés ,,orvoslása,, meghozza a várt eredményt. /folyt. köv./

15.55 bh

- 35 -

1649

bb 51. /az aszály.... folyt./ bh

a növényvédelmi központ újabb kártevő jelentkezésére hívja fel a termelők figyelmét. a szőlőmolyok igen erős, támadásával, kell számolniuk a szőlőtermesztőknek a következő időszakban. a védekezés nem tűr halasztást, ellenkező esetben a szőlőskertekben is ugyanolyan mértékű károkkal számolhatnak, mint a levéltetű-fertőzésre későn ráébredő termelők gyümölcsös kertjeiben és zöldségültetvényein./mti/

--

bb 52. aczél györgy látogatása szabolcsban

vid kz bh hgy

1976. július 14.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese kedden és szerdán látogatást tett szabolcs-szatmár megyében. a vendéget nyiregyházán, a pártbizottság székházában a megye párt- és állami vezetői fogadták, s dr. tar imre, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta szabolcs-szatmár gazdasági, társadalmi, kulturális helyzetéről. ezt követően a minisztertanács elnökhelyettese felkereste az új, korszerű rendszerben működő nyiregyházi mór-ricz zsigmond könyvtárat, s tájékozódott annak sokoldalú közművelődési tevékenységéről.

aczél györgy szerdán nyiregyházán, a pártbizottság székházában rendezett pártaktíván tartott tájékoztatót az időszaki ideológiai, közművelődési és oktatási kérdésekről. ezután tiszalökre látogatott, ahol találkozott és elbeszélgetett a nagyközség párt- és állami vezetőivel, megtekintette a közelmultban átadott új rendelő intézetet, továbbá a szabadság mezőgazdasági termelőszövetkezet korszerű, 600 férőhelyes szakosított szarvasmarhatelepét. végül a falu határában dolgozó szövetkezeti kombájnosokat kereste fel./mti/

--

bb 55. a mahart közli,

gk sl bh hgy

1976. július 14.

hogyan július 17-én reggel 4,10 órakor visegrádról budapestre, majd július 18-án reggel 4.30 órakor esztergomból budapestre technikai okok miatt a hajókat nem indítja./mti/

--

- 36 -

16.05 bh

1645

bb 53. több papir lábatlanról

vid kz bh hgy

1976. július 14.

a lábatlani vékonypapirgyárban rendkívüli intézkedéseket vezettek be az év első felében a mennyiségi termelés növelésére. a jövő évtől kezdődően új gépsorok munkába állításával fokozzák a termelést, az idén azonban kizárólag tökéletesebb munkaszervezéssel, a belső tartalékok feltárásával kell több papírt készíteniük. elsősorban az egészségügyi- és a szalvétatapapírok gyártását szorgalmazzák, mert ezekből a termékekből ugrásszerűen megnőtt a kereslet. a hazai gyárak közül csupán a lábatlaniban készítenek egészségügyi papírt, s ebből még importra sincs lehetőség, jelenleg európa szinte egyetlen országában sincs felesleg ebből az áruból. ezért különösen jelentős, hogy a lábatlani gyár dolgozói hónapról-hónapra több egészségügyi papírt készítsenek.

csökkentették a selejtet és alapos karbantartással növelték a gépsorok üzemidejét. a gyár vezetői anyagilag is érdekelte a munkásokat a tervek túlteljesítésében. az év eleji béremeléseknél például nagyobb összeget kaptak azok a munkások, akik vállalkoztak a folyamatos termelésre, az éjszakai és a vasárnapi műszakokra. az új bérbesorolási formák kidolgozásánál nagyobb mértékben ismerték el a szakképzettséget is.

az intézkedések hatására az év eleje óta az előirtnál több mint 1300 tonnával több papírt gyártottak a lábatlani üzem dolgozói. ugyanakkor több millió forint értékkel csökkentették az import és a hazai segédanyagok felhasználását./mti/

--

bb 54. hansági tűz

vid kz bh hgy

1976. július 14.

szerdára virradó éjszaka az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság újabb öt nagyteljesítményű szivattyút irányított a hansági tűzoltóság körzetébe. az újabb szivattyúk bekapcsolásával szerdán már másodpercenként 4500 liter vizet zúdítottak a három tűzfészek körzetébe. az eddig felhasznált óriási mennyiségű - több mint kétmillió köbméter vízzel a körülárkolt 100 hektárnak már több mint a harmadrészét árasztották el. a kieresztett nagytömegű víz kezdi átáztatni a talajt. az árasztás meggyorsításával remény van arra, hogy néhány nap múlva a hansági tűzoltóság kiáraszthatja a területet./mti/

--

- 37 -

16.10 bh

1650

bb 56. érthetően fogalmazzák meg a termelési tanácskozások beszámolóit - sürgetik a csongrád megyei népi ellenőrök

vid kz bh hgy

1976. július 14.

a gyárak párt és szakszervezeti bizottságai rendszeresen ellenőrzik és segítik az üzemi demokrácia különböző fórumainak munkáját. ezt állapították meg a csongrád megyei népi ellenőrök tizenhat vállalatnál, illetve gyáregységénél tartott vizsgálataik alapján. jelentésüket szerdán tárgyalta meg szegedi irodáján a csongrád megyei neb.

rámutatottak többek között arra, hogy ma már az igazgatói tanácsokban, kollégiumokban általánossá vált a munkások részvétele. érdemileg azonban még csak olyan napirendi pontok vitáiban vesznek részt, amelyben közvetlenül érdekeltek, így például a bérezés, a munkakörülmények alakítása és más hasonló témák tárgyalásánál. ezért az üzem egészét érintő kérdésekről előzetes és fokozott mértékű tájékoztatásukat szorgalmazzák a népi ellenőrök.

a termelési tanácskozások hibája, hogy a beszámolók sok számadatot ismertetnek és azok nem mindig közérthetőek. ezért a munkások itt sem fejtik ki mindig véleményüket. az a tapasztalat, hogy a fizikai munkások kis műhelyközösségekben, akkor szólnak általában hozzá, ha saját üzemrészük munkáját értékelik, illetve a következő tervidőszak feladatairól esik szó. maguk között az általuk ismert műhely gondjairól már szívesen mondanak véleményt közvetlen vezetőiknek. ezért a termelési tanácskozásokat is célszerű lenne minél kisebb közösségekben megtartani.

a népi ellenőrök bevált demokratikus formának tartják az ifjusági parlamentek üléseit is. ezzel kapcsolatban arra hívták fel a gyárak vezetőit, mindig kísérik figyelemmel a fiatalok javaslatait, készítsenek intézkedési tervet azok megvalósítására.

az a tapasztalat, hogy a szocialista brigádvezetők, az ujtók esetenként összehívott tanácskozásai, a brigádgyűlések a szocialista demokrácia legaktívabb fórumai. ezeken a termeléssel összefüggő, mindenki által ismert témákat tárgyalnak, tesznek újabb és újabb munkafelajánlásokat.

/folyt. köv./

16.25 bh

- 38 -

bb 56. /érthetően ... folyt./ bh

a szakszervezeti tagokkal folytatott beszélgetések alapján azt a következtetést vonták le a népi ellenőrök, hogy a munkások elégedettek a szakszervezeti bizottságok munkájával. szinte minden beszélgetésen viszont hiányolták, hogy a szakszervezeti bizalmiak még alig alig szólnak az illetékeseknek munkatársaik érdekében.

az üzemi demokrácia fejlesztésére vonatkozó mintegy harminc javaslatukat a népi ellenőrök megküldik a vizsgált üzemeknek./mti/

-.-

bb 57. felhasználható: 19 órától

keleti éva fotóművész kiállítása

vid kz bh hgy

1976. július 14.

a színpad világa címmel nyílt meg szerdán a székesfehérvári velinszky lászló ifjusági és uttorházban keleti éva fotóművésznak az új tükör képszerkesztőjének a kiállítása. a tárlat a fotóművész kimagasló alkotásaival, a színpad világának nagyjairól készített ötven fekete-fehér felvétellel ismerteti meg a látogatókat./mti/

-.-

bb 58. megjelent az ifjukommunista kongresszusi száma

s bh zs hgy

1976. július 14.

az ifjukommunista most megjelent, százoldalas júniusi-júliusi száma „ifjuságunk becsülje meg örökségét, tisztelje és gyarapítsa a szocialista építés eredményeit, - címmel teljes terjedelmében közli kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának a kisz ix. kongresszusán elhangzott felszólalását.

az összevont folyóiratszám áttekintést ad a kisz-kongresszus előkészítéséről, közli a tanácskozás minden jelentős dokumentumát, így a kisz központi bizottságának és központi pénzügyi ellenőrző bizottságának beszámolóját, a külföldi delegációk, nemzetközi ifjusági szervezetek vezetőinek beszédeit, a szekció-tanácskozásokon elhangzott küldött-felszólalások rövid összefoglalóját, a kongresszusi munkabizottságok jelentését.

a folyóirat közreadja a ix. kongresszus határozatát, a magyar ifjusághoz intézett felhívást, a szövetség szervezeti szabályzatát és a választott testületek tagjainak névsorát./mti/

-.-

16.30 bh

- 39 -

1400

bb 59. szépül, gazdagodik a mátra - tovább élénkült az idegenforgalom heves megyében

vid fm bh la

1976. július 14.

szerdán mátrafüredi avar szállóban sajtótájékoztatót tartott a heves megyei tanács a mátra és a bükk idegenforgalmának helyzetéről, a fejlesztés eredményeiről, valamint a soronkövetkező feladatokról. utaltak arra, hogy a mátra-bükk üdülőterület hosszutávú fejlesztésére született meg az 1026/1971. számú kormányhatározat és ennek alapján már elkészültek a fejlesztésre irányuló megyei tervek, a belkereskedelmi kutató intézet pedig tanulmányban dolgozta is az ország legkiterjedtebb hegyvidéki idegenforgalmi régiójának fejlesztési irányelveit.

a sokrétű előkészítés alapján a fejlesztés nagyobb lendületet vett s tervszerűbbé vált a mátrában és a bükkben. a kereskedelmi hálózat gyors ütemben fejlődött a IV. ötéves terv időszakában, egerben megnyílt - többek között a „kazamata borozó - étterem”, a „vadászkiirt”, valamint a „három farkas étterem”, és rövidesen elkészül az egrí strand önkiszolgáló üzletsora. bővült a vendéglátó hálózat gyöngyösön, parádfürdön és mátraházán is. mátrafüreden felépült a hegyvidék első idegenforgalmi szállodája, amely impozáns környezetével, szolgáltatásainak széles körével máris nemzetközi érdeklődést váltott ki. a belföldi turizmus szállásigényeinek gondjain jelentősen enyhítenek azok a motelek, amelyeket egerben és szilvásváradon adnak át rendeltetésének a közeljövőben. elkészült a mátra legnagyobb kutja, a csóréti víztározó és az erre épülő mátrai regionális vízműrendszer rövidesen megoldja majd a hegyvidék üdülőinek vízellátását.

szóltak arról is, hogy a fejlesztés ellenére a mátra kirándulóhelyeinek ellátottsága nem mindenütt tartott lépést az idegenforgalom ugrásszerű növekedésével. a kiránduló centrumokban nincsenek erdei tornapályák, kevés az autóspihenő, erősen megromlott a mátrai sípályák állapota.

a fejlesztésről szólva elmondották, hogy a következő években az érdeklődés további dinamikus növekedésével kell számolni, heves megye turistaforgalma ugyanis az V. ötéves tervidőszakban várhatóan további 30-40 százalékkal növekszik majd. / folyt. köv. /

16.50 bh

- 40 -

bb 59. /szépül-, gazdagodik... folyt./ bh

az igények, valamint a lehetőségek jobb összehangolásával tovább gondoskodnak a mátra gyógyvizei, valamint a gyógyklima hasznosításáról. szilvásváradon rövidesen befejeződik a táj festői környezetébe illő lovaspálya építése. a mátrai sípályákon felvonók építését tervezik, az üdülőkörzetekben szaporítják a parkolóhelyeket.

kiemelt feladatként kezelik a mátra tájképi értékeinek megőrzését, további feltárását. ezzel összefüggésben érdekességként mondták el, hogy a mátra közművesítése nyomán felszabaduló erdei forrásokat ismételten helyreállítják és eredeti céljaiknak megfelelően ezek a kirándulók rendelkezésére állnak majd. fokozott gondot fordítanak a történelmi, műemléki létesítmények helyreállítására, azok idegenforgalmi hasznosítására. elsőrendű feladatként kezelik az egrí vár, valamint eger belvárosának gyorsított ütemű rekonstrukcióját./mti/

-. -

bb 60. szövetkezeti husüzem salgótarjánban

vid fm bh la

1976. július 14.

szerdán megkezdődött a salgótarján mellett épült karancs husipari szövetkezeti közös vállalat próbaüzemelése. 72 millió forintos beruházás költségeiből 31 milliót az állam vállalt magára, de jelentős összeggel járultak hozzá a kivitelezéshez a társult szövetkezetek és a nógrád megyei tanács is. a tizenegy mezőgazdasági termelőszövetkezet és hét általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet összefogásával létesült huskombinátban évente 25 ezer sertést és 2500 szarvasmarhát dolgoznak fel; kétharmad részben tőkehusnak, egyharmad részben szaláminak, kolbásznak és egyéb huskészítményeknek. nógrád megye új élelmiszeripari létesítménye a megyeszékhely jobb, folyamatosabb, választékosabb hus- és huskészítmény-ellátását segíti. a 40 féle terméket előállító husüzem készítményeiből természetesen bőven jut majd a salgótarjáni iparmedence más településeinek is./mti/

-. -

- 41 -

17.00 bh

1720

bb 61. Losonczi pál,

e m b a r g : 18.30 óráig:

s z s b h l a

1976. július 14.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait Valéry Giscard d'Estaing köztársasági elnöknek, a francia köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. Lázár György miniszterelnök Jacques Chirac miniszterelnöknek küldött üdvözlő táviratot./mti/

--

bb 62. e m b a r g ó: 19.00 óráig!

diplomáciai kapcsolat hazánk és a libériai köztársaság között

s z s b h l a

1976. július 14.

a magyar népköztársaság és a libériai köztársaság kormánya az országaik közötti kapcsolatok szorosabbá fűzése céljából elhatározta, hogy nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatot létesít egymással./mti/

--

bb 64. az obt jelvényével tüntették ki a vietnami nagykövetet

tr z s b h l a

1976. július 14.

az országos béketanács elnöksége Nguyen Manh Cam vietnami nagykövetnek, a két nép közötti barátság elmélyítése érdekében végzett eredményes munkája elismeréseként az országos béketanács kitüntető jelvényét adományozta. A kitüntetést az országos béketanácsnál rendezett baráti találkozón Vass Istvánné, az országos béketanács alelnöke nyújtotta át. A baráti találkozót követően Nguyen Manh Cam látogatást tett dr. Sik Endrénél, az országos béketanács elnökénél./mti/

--

- 42 -

17.07 bh

M²⁰
D

bb 63. Losonczi pál látogatása az országos természetvédelmi hivatalban és a kiskunságban

i s l g g b h l a

1976. július 14.

Losonczi pál, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke Szerdán az országos természetvédelmi hivatalba látogatott. A magasrangu vendéget Kázmér István, a XII. kerületi pártbizottság titkára, Mátrai Rezső, a kerületi tanács elnöke és dr. Rakonczay Zoltán, a természetvédelmi hivatal elnöke fogadta.

A vidéki köruttal egybekötött egésznapos program dr. Rakonczay Zoltán tájékoztatójával kezdődött. Elmondotta, hogy jelenleg az országnak 150 000 hektár védett területe, ezen belül két nemzeti parkja van, s az év végéig további 50 000 hektárt vonnak védelem alá. 1977-ben a Bükk-fennsíkot is nemzeti parkká nyilvánítják.

Losonczi pál érdeklődött a nemzeti értékek védelmére hozott környezetvédelmi törvény visszhangjáról, végrehajtásának menetéről. A természetvédelmi hivatal elnöke elmondta, hogy a törvény életbelépése óta nagyobb figyelmet fordítanak a természetvédelmi munkára. A tömegszervezetek vállalták az értékes természetvédelmi helyek, néprajzi emlékek védelmét. A népfront közvetítésével már több ezer ilyen kezdeményezés érkezett a természetvédelmi hivatalhoz.

A tájékoztató után bemutatták Losonczi pálnak a hortobágyról készült kisfilmet. Ezután az elnöki tanács elnöke dr. Rakonczay Zoltán társaságában a kiskunságra látogatott.

Bács-Kiskun megye határán terbe dezső, a megyei pártbizottság titkára és dr. Gajdócsi István, a megyei tanács elnöke fogadta, majd elkísérte kiskunsági körutjára az elnöki tanács elnökét.

Bugacon Kontra László, a kiskunsági nemzeti park igazgató-helyettese mutatta be a 10 000 hektáros puszta létesítményeit, ritka állat- és növényvilágát. Az izzák melletti Kolontón pedig a több mint 3500 hektáros mocsárvilág madárszállását

nézták meg, a többi között az 500 fészekből álló gémtelepét. A körut befejezéseként bemutatták Kolontó mellett az ornitológusok, biológusok átmeneti otthonát, az erre a célra megmentett és felújított kiskunsági tanyát./mti/

--

- 43 -

17.23 bh

18⁰⁰
D

bb 65. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 .00 órától
18 óráig

ny la

1976 július 14.

36. elhunyt fáy árpád
37. tájékoztató a tanszer-ellátásról
38. gruz vendégek a barátság házában
39. vendéglátó kombinát a római parton
40. dr. dabronaki gyula sajtótájékoztatója
41. vas megyei ipari szövetkezetek küldöttközgyűlése
42. véget ért a miskolci nyári szeminárium
43. az endokrinológiai társaság új tiszteleti tagjai
44. a bács megyei tanács vb ülése
45. könyv a középtiszavidék vízügyi múltjáról
46. tiszamenti regionális vizgazdálkodási vállalat
47. magyar-japán rádiós egyezmény
48. mini apály-dagály a dunán
49. a finn delegáció a balaton parton
50. új képzőművészeti alkotások miskolcon
51. levéltetű fertőzés
52. aczél györgy látogatása szabolcsban
53. több papír lábatlanról
54. hansági tűz
55. mahart közlemény
56. csongrád megyei neb
57. keleti éva kiállítás
58. megjelent az ifjúkommunista kongresszusi száma
59. hevesi idegenforgalom
60. szövetkezeti husüzem salgótarjánban
61. losonczi pál távirata a francia köztársasági elnökhöz
/ 18.30 óráig embargós/
62. diplomáciai kapcsolat Magyarország és a libériai köztársaság
között / embargó 19 óráig/
63. losonczi pál látogatása a természetvédelmi hivatalban és a
kiskunságban
64. az obt jelvényével tüntettek ki a vietnami nagykövetet
65. hírjegyzék /mti/

18.18/ny

-.-
-44-

18 25
0

bb 66. a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága

tr/ny la

1976 július 14.

a bm brfk közlekedésrendészetével egyetértésben közli a gépjárművezetőkkel, hogy a tolbuhin körutat a kálvin tér felé haladó forgalom elől július 16-án lezárja. terelőút a szabadság-híd felől: dimitrov tér, csarnok tér, gönczi pál utca, szamuely utca, terelőút a váci utca felől: tolbuhin körút, pipa utca, gönczi pál utca, szamuely utca./mti/

-.-

bb 67 időjárásjelentés

gk bh la

1976. július 14

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

mérsékelt meleg idő

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős idő, főként délutáni záporral, zivatar-
ral. mérsékelt, időnként megélénkülő északnyugati, északi szél.
várható legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok között./mti/

-.-

bb 68. losonczi pál

gk zs bzs la

1976. július 14.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait
ramalho eanes tábornoknak portugália köztársasági elnöki tiszt-
ségébe történt beiktatása alkalmából. /mti/

-.-

19.27/bzs

- 45 -

ipus

Belföldi hírek

bb 69. fogadás a francia nemzeti ünnep alkalmából
t bc/gk/ny la 1976 július 14.

raymond bressier, a francia köztársaság budapesti nagykövete a francia nemzeti ünnep alkalmából szerdán fogadást adott rezidenciáján.

a fogadáson részt vett dr. polinszky károly oktatási miniszter, dr. szalai béla külkereskedelmi minisztériumi államtitkár, nagy jános külügyminiszter-helyettes, horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet számos más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is./mti/

bb 70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
18 órától zárásig

bh la 1976. július 14

- 66. pénteken lezárják a tolbuhin körutat
- 67. időjárásjelentés
- 68. losonczi páál távirata az új portugál köztársasági elnökhöz
- 69. francia fogadás
- 70. hírjegyzék

/mti/

-. -

- v é g e -

- 46 -

21⁰⁰

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

1976. július 15. csütörtök

bb 1. száz nép irodalmának tükre - megjelenik a világirodalmi kisenciklopédia

i ró fe zs bh la

1976. július 15.

kétszázötvennégy szakember készítette, a világ csaknem száz népének irodalmát öleli fel, s megközelítőleg 3200 íróról nyújt tájékoztatást a gondolat kiadónál az idén megjelenő világirodalmi kisenciklopédia. a kiadvány olyan esztétikai és irodalomtörténeti információkat tartalmaz, amelyek az olvasók legszélesebb körének érdekesek. a könyv első része magukról az írókról ad rövidebb-hosszabb tájékoztatást, a második az egyes nemzeti irodalmak fejlődésének fő vonásait mutatja be. válogatásakor igyekeztek tekintettel lenni a kialakult ítéletekre, de szerkesztői - köpeczi béla és pók lajos - figyelték az elmúlt 30 esztendő könyvkiadásának és olvasásának magyarországi tapasztalatait. a kiadvány elsősorban a magyarországon hozzáférhető művek íróiról nyújt tájékoztatást, s előnyben részesíti a xix. és xx. század világirodalmát a régebbi korokkal szemben.

/folyt. köv.

- 1 -

bb 1. / száz nép... folyt./ bh

szerkesztői széles körben értelmezik a világirodalom fogalmát. Irodalmunk a világirodalom részeként szerepel, egyrészt, hogy helyes arányérzéklet fejlesszen ki irodalmunk értékeit illetően, másrészt azért, hogy literatúránk kapcsolatait jobban tükrözze.

elsősorban szépirokat és azok munkásságát ismerteti, csak kivételes esetekben szól olyan kritikusokról, esztétákról vagy filozófusokról, akiknek közvetlen hatása volt az irodalomra, illetve akik maguk is szépirodalmi tevékenységét fejtették ki. a kisenciklopédia munkatársai az egyes nemzeti irodalmak jó ismerői. a nagyobb portréknál igyekeznek részletesebb elemzést adni az írói életműről, másutt inkább szárazabb adatközlést nyújtanak. kétségtelen, hogy ilyen jellegű kiadványnak nem lehet feladata a műelemzés kérdéseinek előtérbe állítása, amennyire a terjedelem engedte - éltek az esztétikai minősítés lehetőségével is./mti/

-.-

bb 2. mérséklődik a zöldpaprika és a zöldbab ára - változatlanul kevés még a gyümölcs

i ol fe bh hgy

1976 július 15.

a héten naponta mintegy 60 vagon zöltség-gyümölcs fut be a nagyvásártelepre, ami az idényhez képest mindkét árucsoportban 5-10 vagonnal alatta van még a múlt év júliusi átlagnak.

a burgonya és főzõhagyma-szállítványok elegendõnek bizonyulnak, annak ellenére, hogy most mindkét cikkból erősebb a fogyasztás. burgonyából például mintegy 20-25 százalékkal kell több; máskori napi 15-16 vagon is elég volt, most pedig 20 vagonnyi fogy el. hasonlóképpen van elegendõ fejeskáposzta, zöldbab, zöldpaprika és főzõtök, ezzel szemben kevés a kelkáposzta, az uborka és sárgarépából, gyökérből sem tudják még teljesen kielégíteni az igényeket.

a zöldség árai általában nyomonkövetik a felhozatal alakulását. szerdán például - osztályozástól függően - 32 forint ról, 28-ra, illetve 24-ről 22 forintra mérséklődött a töltenivaló zöldpaprika és 14 forintról 12-re a hegyes erõspaprika kilónkénti ára. már a hét elejétől 4 forint helyett 3.60-ért adja a zöldség a főzõtöket és csütörtöktől olcsóbb, 18 forintról 14-re csökken a sárga hüvelyű, s 18-ról 12 forintra a zöldhüvelyű bab ára. ugyaneztől a naptól azonban a kovászolni való uborka árát 10.60-ra, a salátauborkáét pedig 9.60-ra emelik. a paradicsom kilóját változatlanul 22 forintért adják a zöldség-boltokban.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /mérséklődik... folyt./ bh

az időjárás javulásától várják az áruszállítványok gazdagodását, amire különösen a gyümölcskinálat bővítése érdekében nagy szükség lenne. ugyanis a piacokon és a boltokban cseresznyét már alig látni, s lefutóban van a meggy, a ribiszke és a málna is, s az ezekből csökkenő tételeket még nem tudja pótolni az idényre jellemző nyárikörte, alma, sárga- és őszibarack jelenlegi szűkös felhozatala./mti/

-.-

bb 3. századeleji proletárszoba a győri xantus jános muzeumban

vid vnm bh hgy

1976. július 15.

századeleji proletárszoba berendezésével gyarapodott a győri xantus jános muzeum gyűjteménye. a két ágyból, asztalból, három székből és szekrényből álló butorzat győr munkásnegyedének egyik régi házából származik. a butorok igénytelen kivitelezésűek, jellegtelenek. rongyszőnyeg, függöny és egy festett katonaláda egészíti ki a berendezést. az új szerzeményt az ipartörténeti állandó kiállításon mutatják majd be, ahol a lakásbelsővel érzékeltetik a századeleji proletáriátus életformáját./mti/

-.-

bb 4. a xv. kerületben építik föl a szemétegetőt

don zs bhla

1976. július 15.

a fővárosban egy-egy lakos naponta átlagosan másfél-két liter szemetet, hulladékot önt a kukák-ba. a lakosság számának növekedése és az ipar fejlődése következtében a szemétmennyisége évről évre nő. jelenleg például kétmillió hatszáz-ezer köbméter háziszemét és körülbelül 600 000 köbméter ipari törmelék gyűjtését, szállítását és elhelyezését kell megoldani.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 6. ételmérgezés,,, ... folyt./bh

az egyik leggyakoribb eset a családi ételmérgezés: a megmaradt ételt nem hűtve, hanem a konyha, éléskamra, vagy pince hőmérsékletén tartják, s másnap felmelegítve fogyasztják. az ételbe tálaláskor, a maradék elrakása közben különféle baktériumok kerülnek, amelyek a nem kellően hűtött ételben a tárolás és a felmelegítés alatt elszaporodnak. ezért mindenki törekedjen arra, hogy frissen készült ételeket egyen, az esetleges tárolás mindig hűtőben történjék, s célszerű az ételt fogyasztás előtt forralni, vagy átsütni.

- kiránduláson, turistautak alkalmából sem ritka az ételmérgezés. legtöbbször az okoz bajt, hogy a felbontott konzerv maradéka órákig dobozában marad s megromlik. helyesebb tehát eldobni a maradékot, semmint kockáztatni az egészséget. tanácsos figyelni a konzervek feliratát is, vagyis vannak olyan fémdobozos konzervkészítmények, amelyeket hűtőben kell tartani. veszélyforrást jelent az ismeretlen kutak vize is: csak kútból, épített kifolyóval ellátott forrásból lehet inni a fertőzés veszélye nélkül. sok kirándulás végződött a kórházban, a szakértelem híján szedett gombák fogyasztása miatt is. sajnos, erdeinkből sokhelyütt hiányoznak a figyelmeztető táblák, s arra is kevés a lehetőség, hogy a kiránduláson szedett gombát szakértőnek megmutassák. ezért az a legbiztosabb, ha a szenvedélyes gombagyűjtők megfelelő képesítést szereznek.

- egész évben sok bajt okoz a krémes. tudni kell, hogy a krémes süteményfélét még hűtőben sem tanácsos másnapig eltenni, s általában: csak helyben készített és az árusítás alatt is megfelelően hűtött krémes fagyasztása biztonságos. a családi eseményeket - lakodalmakat, keresztelőket - sokhelyütt kiadós traktávalis meg ünneplik. az ételeket kis háztartási konyhán, alkalmi főző- és tálalóhelyen készítik, nincs elég hűtő, s ami talán a legnagyobb hiba: sokkal több ételt készítenek, mint amennyit frissen el tudnak fogyasztani. sok tömeges ételmérgezést, ételfertőzést okozott ilyen vendéglátásból megmaradt különféle étel. lehetőleg ne rendezzenek magánháznál olyan méretű ünnepi ebédeket, vacsorákat, amelyeknek elkészítésére magánháztartás nem alkalmas. ha mégis a család akarja lebonyolítani, ne méretezzék túl az ételkészítést, ha pedig ,,veszélyes,, ételekből - torták, töltött-, vagdalt - és rántotthusok - megmarad, inkább az állatoknak adják oda. ha valaki ,,gyomorrontás,, tüneteivel megbetegszik, hány, gyomor- és bél-görcsei vannak, esetleg hasmenése, hidegrázása kezdődik - forduljon orvoshoz. a gyanús ételekből senki se egyen, s lehetőleg maradjon mint a laboratóriumi vizsgálatokra./mti/

- 6 -

bb 7. ,, megfürösztik ,, a szegedi házakat, szobrokat

vid/fm/ny hgy

1976 július 15.

az ünnepi hetekre készülődő szegeden ,, tisztába teszik,, az utcákat, a házakat, a köztéri szobrokat. a helybeli ingatlankezelő vállalat modern házmosó gépeket vásárolt, amelyekkel megkezdték a szintetikus műanyagfestésű lakóépületek lemosását. a berendezés tartályából a legmagasabb ház homlokzatára is felviszik a tisztítószeres mosóvizet, s összesen 120.000 négyzetméternyi falfelületet takarítanak le. a terv szerint a tövábbiakban nemcsak az ünnepi hetek idején, hanem évente három-négy alkalommal is lemossák a kezelésükben lévő épületeket.

szegeden több mint 180 szobor látható a köztéren, valamint a dóm-tér körüli nemzeti panteonban. ez utóbbinak különösen sok a látogatója a szabadtéri játékok idején, amikor az előadások közönsége a szép szobrokban, domborművekben is gyönyöködhetik. a kisz-fiatalok szocialista szerződésben vállalták a panteon szobrainak állandó tisztántartását. ezekben a napokban a délmagyarországi gázgyártó és szolgáltató vállalat fiataljai járják végig tisztító eszközeikkel nemcsak az emléksarokot, hanem a tereket is és a szobrok anyagától függően különféle tisztítószerekkel szakszerűen letakarítják, szükség esetén lefürösztik a képzőművészeti alkotásokat./mti/

bb 8. pályázat középfoku közművelődési könyvtárak tervezésére

i sb/gg/ny st hgy

1976 július 15

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a kulturális minisztérium pályázatot hirdet középfoku közművelődési könyvtárak tervezésére. ebbe a kategóriába tartoznak budapest és a kiemelt felsőfoku központok kerületi könyvtárai, a középfoku városok és a távlatban várossá fejlesztendő nagyközségek központi könyvtárai, amelyekben átlagosan 90.000 - 130.000 kötet és egyéb dokumentum tárolásának és szolgáltatásának feltételeit kell megtervezni. e könyvtárak feladata a szép-és szakirodalmi művek iránti tömeges igények kielégítése, ezen belül ifjúsági szolgáltatás, zenei és audio-részleg működtetése, hangtároló dokumentumok, a hírlapok és folyóiratok gyűjtése, a különböző népszerűsítő és közönségnevelő előadások, ankétok meg-

/folyt köv/

-7-

bb 8. / pályázat ...folyt/ny

fontos cél, hogy két ütemben is megvalósítható könyvtárak építésére adjanak tervjavaslatokat a pályázók. a tervezési adatok szerint mintegy 1300 négyzetméter alapterületű könyvtárat kell tervezni, amelyből az első építési ütemben kell létrehozni a nagyobb, majdnem ezer négyzetméteres épületrészt. a kölcsönzés és tájékoztatás megkönnyítése érdekében célszerű az olyan helyiségbeosztás, elrendezés, ami lehetővé teszi, hogy a könyvtáros kis mozgási körzetben kezelhesse a leggyakrabban szükséges katalógusokat, kézikönyveket, s más adminisztrációs és tájékoztatói munkaeszközöket. előnyös az is, ha a könyvtáráépület jól megközelíthető helyre, a közintézmény központba telepítik, s nagy üvegfelületekkel nyitnak széles bepillantást az utcáról is a könyvtári helyiségekbe.

a pályázati kiírást már átvehetik az érdeklődők az évm gazdasági hivatalában /bp.v. kerület, beloiannisz utca 2-4/.s a kész terveket legkésőbb november 8-ig kell elküldeni a minisztériumnak. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására összesen 420.000 forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb december 10-ig hirdeti ki a pályázat eredményét./mti/

-.-

bb 9. csökkent a szabálysértők száma

i me/gk/ny zs la

1976 július 15.

fegyelmezettebbek a budapestiek, mint néhány évvel ezelőtt voltak. erre vallanak a statisztikai adatok: 1971-ben 36.574 szabálysértést jelentettek, tavaly 32.148-at, vagyis 12 százalékkal kevesebbet. amint a fővárosi tanács igazgatási főosztályán elmondták, csökkent a köztisztasági szabálysértők, az engedély nélkül építkezők száma, s javulást tükröznek az adatok az igazolatlan iskolai hiányzásokat illetően is.

örvendetes, hogy sok helyütt a lakosság is föllép az előírások megsértői, a szabálytalanságok elkövetői ellen. a frankhegy, az írhásárok, a kamaraerdő környékén lakók például maguk kezdeményezték azok felelősségre vonását, akik műanyag-és üveghulladéktól a gumibroncsokig mindenféle szeméttel, kimustrált járművekkel csufítják a közterületeket.

/folyt köv/

-8-

o

bb 9. / csökkent ...folyt/ny

az adatok azt mutatják, hogy változatlanul sok az áruházakban, önkiszolgáló boltokban elkövetett lopás. a tettesek zöme meggondolatlan fiatal / általában fiú/, és idősebb ember / főleg nő/, a „zsákmány”, pedig egy-két deci ital, csokoládé, szardínia, vagy más élvezeti cikk. a társadalmi tulajdont károsító szabálysértők között csak elvétve akad aktív dolgozó.

a társadalmilag különösen veszélyes eseteket szigorúbban bírálták el, mint az elmúlt években. a következetesen magas bírság alkalmazása általában kedvezően hatott. csupán a társadalmi együttélés és néhány más szabály ellen vétettek gyakrabban, mint azelőtt. amíg 1971-ben 22.500 szabálysértőre 8 millió forint bírságot róttak ki, addig 1975-ben 18.000 szabálysértőt bírságoltak még 12.5 millió forinttal. a megbírságoltak mintegy 90 százaléka kifizette a pénzbüntetést. mindössze 120 személlyel szemben kellett rövidebb-hosszabb ideig tartó elzárást alkalmazni. egészében tehát - hangsúlyozták az igazgatási főosztályon - a főváros összes kerületében javult az állampolgársági morál./mti/

-.-

bb 10. mérlegmuzeum a metripondban

vid/fm/ny la

1976 július 15

a hódmezővásárhelyi metripong mérleggyár fennállásának közelgő negyedszázados évfordulójára mérlegmuzeumot létesítenek a vállalat kiszárlatai. nemrégiben gyűjtési akciót kezdeményeztek. a fiatalok vállalták, hogy felkutatnak régi mérlegeket, s azokkal a muzeum gyűjteményét gazdagítják. külön kategóriába sorolják a vállalat megalakulása óta ott készült sokszáz fajta mérőeszközt, s azokról, amelyeket már nem gyártanak, s felkutatni sem tudják, valóságú modelleket készítenek. a gyűjtőakció alig kezdődött meg, s máris mintegy félszáz, mérlegmatuzsálemre, bukkantak, közöttük xvii. századi, valamint xviii. századi karos-rugós-és más különlegességekre. a kiállítás a mérlegcsalád legifjabb, s egyben legkorszerűbb tagja az elektronikus számítógéphez végkészülékként csatlakoztatható elektronikus mérőberendezés lesz./mti/

-.-

-9-

o

bb 11. teherautós gázolás - egy évi és két hónapi szabadságvesztés

i bc/be/ny zs la

1976 július 15.

teherautót vezetett a XIX. kerületi ady endre uton kemény sándor 22 éves autószerelő. amikor a hungária uti kereszteződéshez közeledett, látta, hogy többen tartózkodnak a zárt-pályás villamos sínpárok mellett kialakított járdaszigeten, az ott álló szerelvénynél pedig utasok szállnak le és fel. járműve sebességét azonban nem csökkentette megfelelően, s csak akkor vette észre, hogy egy idős férfi a járdaszigetről az uttestre lépett és a gyalogjárdára igyekezett, amikor már a villamos szerelvény közelébe ért. bár hirtelen fékezett, nem tudta járművét megállítani, s elütötte a gyalogost, aki az elszenvedett súlyos sérülések következtében másnap a kórházban meghalt.

a fővárosi bíróság kemény sándort egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta gépjármű vezetésétől./mti/

-.-

-10-

bb 12. kísérletek a szél energiájának hasznosítására

1/kg/gk/sl/pg hgy

1976. július 15.

ujabb energiaforrások után kutatva gyakran éppen az évszázadokon át bevált energiatermelési módszerek kerülnek vizsgálat alá, ezek közé tartozik a természeti erőforrás, a szél is. mind több ország tudósai végeznek kísérleteket, hogyan lehetne hasznos munkára fogni a szél erejét. hazánkban néhány helyen működik szélgép, többek között helvecián, erdőháton és csobánkán vízszivattyút működtet a föl-fölkerekedő szél.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület szélenergia munkabizottságában mérnökök, energetikusok több éves tudományos munkával a szél energiájának bővebb körű hazai hasznosítási lehetőségeit vizsgálják, s hamarosan tanulmányban foglalják össze eddigi tapasztalataikat. magyarországon főként a balaton déli partján, a kisalföldön és debrecen környékén élénk a széljárás, ezeken a helyeken kínálkozna lehetőség szélenergia felállítására. csak hogy jelenleg egyetlen hivatalos szerv vagy vállalat sem foglalkozik korszerű szélenergia konstrukciójával. pedig ennek életképességét bizonyítja a szovjetunió példája is. a bőséges energiaforrások ellenére évi mintegy 42 000 szélenergia-gépet gyártanak odesszában, a tajgán és más távol fekvő helyeken működnek ezek a berendezések. 35 kilowatt villamosenergiát állíthat elő egy-egy ilyen szélenergia-gép. cseljabinszkban az egymás mögé felállított szélgépek sora két gyár elektromos energiaellátását is biztosítja.

a közelmúltban a vas megyei vas-, fém- és gépipari vállalat kőszeg mellett felállított egy magyar konstrukciójú, egy kilowatt teljesítményű szélenergia-gépet, de a szerelési munkák utolsó fázisa még hátra van. a kísérleti szélgép a váltakozó szélerősség nyomán keletkező egyenetlen elektromos feszültséget félvezetőrendszerrel szabályozza. ha elül a szél, az akkumulátor szolgáltatja az áramot. ez a berendezés képes ellátni egy közepes háztartás elektromosenergia-igényét. de ennél is kézenfekvőbb a szélgép mezőgazdasági hasznosítása, az alföldi sík vidéken az olcsó öntözést oldhatná meg az üzemek ily módon.

/mti/

-.-

-11-

07.55/pg

TJ 535

bb 13. automata festéktöltő-berendezések szovjet exportra
1/sz/s/sl/pg hgy 1976. július 15.

negyven automata festéktöltő gépsor exportjára kötött szerződést a chemokomplex külkereskedelmi vállalat szovjet partnereivel, a techmasimport külkereskedelmi egyesüléssel. az összesen több mint 7,5 millió rubel értékű gépeket 1977-80 között szállítják a szovjetunióba. a berendezéseket a chemimas vegyigép tervező- és fővállalkozó vállalat tervezi, az egyes gépeket az egyesült izzó pécsi gyárában, valamint egy szegedi és egy nagykovácsi fémipari ktsz-ben gyártják. ezeket a berendezéseket a már meglévő szovjet festékgyárak rekonstrukciós munkái során szerelik fel.

a festéktöltő gépsorokból az elmúlt években már 20-at szállított külkereskedelmünk szovjet partnerének. a gépeket részben egyedi berendezéseként, részben a komplett festékgyártó üzemek részeként exportálták. a töltősor teljes egészében magyar fejlesztés, automatikusan elvégzi a csomagolás komplett folyamatát, az üres dobozok palettázásától a töltésen és a címkézésen át a dobozok lezárásáig minden munkafolyamatot. mivel a festékek tűz és robbanásveszélyes anyagok, a töltés során szigorú biztonsági előírásoknak is eleget kell tenni - ezért a töltőgépek gyártásánál felhasználják azokat a pneumatikus elemeket is, amelyeket egerben magyar-svéd együttműködés alapján állítanak elő./mti/

--

bb 14. hordozható sztereo-rádió - új készülékek a videotonból

vid/fm/pg hgy 1976. július 15.

a székesfehérvári videoton gyár több h iradástechnikai újdonsággal mutatkozik be az őszi budapesti nemzetközi vásáron. a televíziógyárban már szerelőszalagra került a kedvelt „tünde”, hordozható televízió szenzoros változata és hamarosan megkezdik a „capri”, elnevezésű, hordozható sztereo-rádió gyártását is. mindkét készülék speciális technikai elemmel gazdagodott: az érintésre állomásváltó programberendezés, valamint a térhátású hangvisszaadás először szerepel hazai hordozható készülékekben.
/folyt. köv./

08.05/pg

Tó 931

-12-

bb 14. /hordozható sztereo-rádió...folyt/pg

újfajta rádiók gyártását is tervezik a videotonban, így elkészült a digitális órával egybeépített asztali rádió prototípusa. a szépvonalú készüléket ébresztésre is használhatják, a rádió számkijelzős órája pedig importált szerkezet. másik újdonság lesz a kazettás lejátszó automagnetofon, amelyet szintén import-elemekből állítanak össze és a zsiguli-kooperációban gyártott autórádióhoz csatlakoztathatnak a gépkocsiban. ugyancsak az autósok számára készül majd az automata állomáskereső autórádió. az új autórádió előnye, hogy a programozásnak megfelelően, gombnyomásra történik a megfelelő adóállomás beállítása, így a rádió kezelése nem vonja el a gépkocsivezető figyelmét. az új, kombinált rádiók gyártását megkezdte a piackutatás után - a jövő évben kezdi meg a videoton.
/mti/

--

bb 15. ¹³⁰ új lakás nagykanizsán

vid/fm/pg hgy 1976. július 15.

nagykanizsa keleti városrészében két újabb 10 emeletes lakóépület készült el. a város fölé emelkedő új házakban 130 lakás van. az egyik épületbe napokon belül de a másikba is rövidesen beköltözhetnek a lakók./mti/

--

16. száz éves gyár a száz éves vásáron

vid/fm/pg la 1976. július 15.

a jövő héten nyíló centenáriumi szegedi ipari vásár egyik érdekessége lesz az ugyancsak száz éves szegedi kenderfonógyár kiállítása, amely izelítőt ad a szegedi kenderipar történetéből. a centenáriumra készülődve felkutattak régi kenderfeldolgozó gépeket, szerszámokat, s írásos emlékeket is. ezekből megállapították, hogy a gyár egykori tulajdonosa bakay nándor volt száz éve az ipari vásár alelnöke. sokat tett a technikai haladásért - a gyárral szomszédos utca ma is az ő nevét viseli. száz évvel ezelőtti újsághirdetések szerint a gyárat akkor állították át gőzenergiára, s ehhez angliából hozattak gépeket, berendezéseket. ettől számítják a kendergyár történetét - az előző száz évben ugyanis, 1776-tól manufakturaként működött, kezdetleges kötélverő eszközökkel, kézzel hajtott szövőszékekkel. ez utóbbiak is szerepelnek majd a kiállításon látható emlékek között.
/folyt. köv./

08.20

Tó 931

-13-

1 tárgy

bb 16./ száz éves...folyt/pg

ugyanakkor bemutatják a mai korszerű termékeket: a nagy-
teljesítményű fonócentrifugákon automata műanyagfeldolgozó
gépsorokon előállított termékeket, kenderből és műanyagból
készült műszaki szöveteket, műbőr-hatású ponyvákat, amelyek-
ből egyebek között légtartós csarnokokat is készítenek./mti/
--

bb 17./ széndioxiddal kezelt takarmány légmentesített fólia-
sátorban

vid/fm/pg hgy

1976. július 15.

a kesztehelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési
intézete új takarmány-tartósítási módszert dolgozott ki a
pillangós növények silózására.

e módszer szerint a levágott pillangós takarmányt fel-
szecskázva pvc-fóliába helyezik, majd légmentesen lezár-
ják. a vákummal légmentesített takarmány-tömegre ezután szén-
dioxid gázt fuvatnak, amelynek hatására a növényi sejtekben lé-
vő életfolyamatok megszűnnek, s ez egyben megakadályozza az
erjedést is. így majdnem zöld állapotban, minimális erjedéssel
tudják tartósítani a pillangós növényekben lévő nagyértékű
fehérjetartalmat.

a pillangós növények tartósítására kidolgozott módszer,
a kísérletek során kiemelkedő eredményt hozott.

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az így tartósított
takarmány tápanyaga, illetve vitamin-tartalma csaknem egyenlő
a zöldpillangósokéval.

a keszthelyi termelésfejlesztési intézet, amely dunántul-
szerte már ajánlotta e módszer alkalmazását, felhívja a
gazdaságok figyelmét, hogy az új technológia csak abban
az esetben jár teljes sikerrel, ha a műveletet - a növény
levágásától és a művelet befejezéséig - egy nap alatt
hajtják végre.

a munkafolyamat egynapos megszakítása már felére csökkent-
heti az eredményt./mti/

--
-14-

08.30/pg

bb 18. újabb háztartási műanyag-eszközök gyártását ter-
vezik a miskolci műanyagfeldolgozóban

vid/fm/pg hgy

1976. július 15.

12 és fél millió forintot költ öt év alatt
műszaki fejlesztésre a miskolci műanyagfeldolgozó. a jelen tervidő-
szakban főként a gyártás- és gyártmányfejlesztést, a kutatást
és a szerszámfejlesztést szorgalmazzák.

a miskolci műanyagfeldolgozó már jelenleg is az ország leg-
nagyobb háztartási műanyagkészítő üzemének előállító üzemé-
ként működik. mintegy 600 féle terméket készítenek, amelyből mintegy 250-et közvet-
lenül a háztartásban használnak fel. a gyárban célul tűzték
ki, hogy 1980-ig újabb készítményekkel növelik a háztartási
műanyagkészítmények választékát.

a fejlesztési elképzelések szerint miskolcon már az idén
mintegy 20 féle újabb terméket, köztük újvonalu tálcá-
kat, felnyitható fedelű szeméttödröket, és műanyag ruháslá-
dát állítanak majd elő./mti/
--

bb 19. szalma pellet-gyártó üzem épül bicskán

vid/pg hgy

1976. július 15.

egy éve kísérleteznek új szavasmarha-tömegtakarmány,
ndk-beli recept alapján készülő szalma pellet etetésével a sina-
telepi állami gazdaságban. a karbamiddal dúsított, őrölt szal-
mát különböző takarmányokkal - kukoricadarával, premix-szel,
vitaminokkal - keverik, s granulált formában, kiegészítő
takarmányként adagolják a tejlő tehéneknek. a kísérlet rend-
kívül sikeres: a vizsgálatok azt igazolták, hogy a szalma pellet a
legkiválóbb tápláló tulajdonságokkal rendelkezik, s átlagban
tiz tonna pellet negyven tonna silótakarmánnyal egyenértékű.
előnye, hogy csapadéktól mentes körülmények között évekig
tárolható, s homogén állaga miatt szállítása, rakodása és
adagolása lényegesen jobb más takarmányokénál.

/folyt. köv./
08.40/p g

-15-

Tb 931

bb 19./ szalmapellet-...folyt/pg

a kedvező tapasztalatok alapján a fejér megyei állami gazdaságok jövőre megkezdik a szalmapellet etetését. az idén a sinatelepi állami gazdaság lucernaliszt-üzemének kisebb átalakításával előreláthatóan minegy ötszáz tonna szalmapelletet gyártanak. jövőre - átizenkét fejér megyei állami gazdaság igényeinek kielégítésére - pelletgyártó üzem építését kezdik meg a bicskei állami gazdaságban. a nyolcmillió forintos költséggel épülő üzemben évente tízezer tonnát gyártanak majd ebből az új, nagytáértékű takarmányból./mti/

..

bb 20. rendőrségi hírek

pg hgy

1976. július 15.

tolna megyében, tengelic község határában hazai ferenc 51 éves hajóvezető, géderlaki lakos személygépkocsijával nem adta meg az áthaladási elsőbbséget, és összeütközött a magasabb rendű útvonalon közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. utasa súlyos sérüléssel került kórházba.

szekszárd külterületén csapai józsef 46 éves gépkocsi-vezető, szekszárdi lakos tehergépkocsival figyelmetlen vezetés közben áttért a bal oldalra, és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival, majd az árokba borult. a baleset következtében a tehergépkocsi vezetője a helyszínen meghalt. a személygépkocsi egy utasa könnyebben sérült meg.

/folyt. köv./
09.50/pg

-16-

13 1030

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1976. július 15.

bb. 44. ülést tartott a minisztertanács

il hgy

1976. július 15.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke tájékoztatta a kormányt a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának július 7-9. között berlinben tartott xxx. üléséről és a végrehajtó bizottság 77. üléséről. a minisztertanács a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette. megbizta az illetékes állami szerveket, hogy az ülés határozataiból adódó feladatok végrehajtására a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

a külügyminiszter jelentést tett a dán királyságban június 28-30. között tett hivatalos látogatásáról. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács megtárgyalta és elfogadta a renaat van elsendenak, a belga királyság külügyminiszterének július 8-10. között hazánkban tett hivatalos látogatásáról szóló jelentést.

/folyt.köv./
14.23/il

- 1 -

1425